

Koledar za avgust 1919.

Namen molitve apostolstva, določeni od sv. Očeta:

Organizacija katoličanov.

Dnevi	Godovi	Posebni nameni apostolstva molitve so vse važne, nujne zadeve	Češčenje presv. Rešnj. Telesa v		
			Ijubij. škof.	Iavant. škof.	
1 2	Petek Sobota	Vezi Petra Porcijunkula	Svobodne roke sv. Očetu Tretjeredniki	Tunice Ribnica	Mozirje
3 4 5 6 7 8 9	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Avg., b. zagreb. Dominik Mar. Snežn. Izprem. Gosp. Kajetan Cirijak Roman	Zagrebska nadbiskupija Redovi sv. Dominika Otroško zaupanje do Marije Notranja preosnova človeštva Pijavkam narodov spokorn. duha Dijaštvo na počitnicah Nepokvarjeni vojaki	Lj. Marijanišče Sv. Ožbald Gora p. Sodr. Predoslje Sv. Jak. ob Savi. Polica Gotenica	Luče Nova Štifta Sv. M. p. G. gr Sv. Mih. pri M. Nazarje
10 11 12 13 14 15 16	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Lavrencij Tibercij Klara Iv. Berkm. † Evzebij Vneb. M. D. Joahim	Proti ognju poželjivosti Ponižanje krivičnih godrnjačev Kljub napred. ljubezen do ubožstva Jugoslovanski jezuitje Neverniki in krivoverci. Novo življenje v Mar. družbah Očetje-vzgojitelji značajev	Reka Jance Gojzd Dobovec Ljublj. Lichtt. Polje Dolenjevas	Ptuj Ptuj, hiralnica Ptuj, Peter in Pavel Sv. Urh pri Pt
17 18 19 20 21 22 23	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Hijacint Helena Lud. Tol. Bernard Ivana Fran. Timotej Fil. Ben.	Misijonarji in propovedniki Sv. križ in kršč. duh v šole! Kat. škofje v novi dobi Poglobitev in negovanje notr. živ. Sestre sv. križa in njih zavodi Nepopustljivost v verskih načelih Ljubezen do drugovernih, ujedinj.	Ribno Sv. Lovr. ob T. Cerklje p. Kr. Zelina Mekinje Trebnje Koprivnik	Hajdinja Vurberg Sv. A. v Sl. g. Sv. L. v Sl. g. Sv. Marko pri Ptuju Sv. Mar. p. P.
24 25 26 27 28 29 30	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Jernej Ludov. Cefirin Jož. Kal. Avguštin. Obgl. s. J. K. Roza Lim.	Člani apostolstva molitve Vojna pijanstvu, nečistosti, bogokl. Spozn. pap. prvenstva pri pravosl. Učitelji resnice in vzgoj. značajev Bogoiskatelji in bogoznanci Ogenj gorečnosti za javno npravnost Čistih strogost s samim seboj	Št. Jernej Goričica Zg. Tuhinj Dole Stanga Stopiče Brdo	Polenšek Rogatec Sv. Križ pri Slatini Sv. Ema Medved. selo
31	Nedelja	Angelska	Mladina; vsi v avg. umrli	Višnja gora	Kostajnica

Odpustki

za mesec avgust 1919.

1. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek:

a) vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi. — Danes od 12. ure opoldne pa do jutri opolnoči dobe v vseh farnih cerkvah kakor tudi v podružnicah vsi verniki porcijunkulski odpustek tolikrat, kolikorkrat obišejo cerkev in tam molijo po namenu sv. očeta. Odpustki se morejo tudi darovati dušam v vicah. Spoved se lahko opravi že teden dni poprej, torej od 25. julija naprej; sv. obhajilo pa se more prejeti ali 1. ali 2. avgusta. Onim, ki hodijo k

spovedi vsak teden ali na 14 dni, ali vsak dan k sv. obhajilu, za porcijunkulo ni treba posebej hoditi k spovedi. Kjer je za porcijunkulski odpustek določena naslednja nedelja, ga danes ni mogoče dobiti, ampak od sobote, dne 2. avgusta opoldne, do nedelje, dne 3. avgusta opolnoči, in se more tudi spoved opraviti že osem dni prej, t. j. od 26. julija naprej. Vendar pa ni mogoče teh odpustkov se dvakrat udeležiti. Kdor se jih torej udeleži danes in jutri, jih ne more zadobiti prihodnjo soboto in nedeljo, in narobe.

2. Sobota, prva v mesecu. Porcijunkula.

Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, ki molijo po namenu sv. očeta; b) vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne. — V tistih farnih cerkvah,

BOGOGJUB



Izhaja vsak mesec.

-o-

Stane letno 5 kron.

Težki časi.

Kaj nam je storiti?

Vse kaže, da so nastopili za vero težki časi in da utegnejo nastopiti še težji.

Vojska nas je varala v vsakem oziru. Nikdar nismo bili prijatelji vojske, kakor noben pameten človek biti ne more. Bili smo nje nasprotniki, vedoč, da je največja nesreča za človeštvo. A da bo prinesla toliko hudega, tega skoro nismo slutili.

Tukaj nam ne kaže razpravljati o drugih slabih vojnih posledicah, naša naloga je pečati se s posledicami v verskem oziru. V tem oziru je bilo slabo že med vojsko, po vojski je še slabše.

Česar smo se bali, se je uresničilo: Mnogi vojaki so se vrnili nazaj zelo spremenjeni, — spremenjeni na slabše. Le malokaterega je vojska poboljšala, — nekaj je tudi takih — poslabšala pa marsikoga. Preveč čuditi se temu ne moremo. V kakšni šoli pa so bili nad štiri dolga leta; kakšno nečloveško življenje so živeli!

Vplivala pa je vojska slabo tudi na tiste, ki so ostali doma. Le pogledjte samo naše dekliske Marijine družbe! Med vojsko so se članice večinoma dobro držale; konec vojske pa je mnogim glavo zmešal in jih potegnil v vrtinec veseljaštva in posvetnosti.

Sploh je zavela po svetu močna veri in Cerkvi sovražna sapa. Ni nam treba na-

tančneje opisovati te prikazni, saj jo sami čutite. Po vsej Evropi piha ta sapa. Tudi med sicer dobro verno kmečko ljudstvo hoče zapihati. Povsod se ne čuti enako. Marsikje se, hvalo Bogu, ne pozna, da bi se bilo versko življenje znatno poslabšalo; drugod se pa dovolj pozna, tako da s skrbjo gledamo v prihodnost.

Da smo pravični, ne smemo videti sicer samo temnih strani, tudi svetlih ne smemo prezreti. Tako na primer je vredno omeniti, kako lepo je bilo letos meseca majnika v Ljubljani. Še nikdar niso bile ljubljanske cerkve o šmarnicah tako polne kakor letos. Hvalo Bogu, smo rekli, Marijo naše ljudstvo še časti! Tudi od drugod se je slišalo letos o veliki udeležbi pri šmarnicah. — To je ena svetla prikazen. Seveda pa je temnih več kakor svetlih.

Vprašanje je: Ali se bodo te žalostne posledice vojske kdaj zopet popravile? Ali se bodo naši bivši vojaki polagoma otresli nečednosti, ki so jih iz vojske s seboj prinesli? Ali se bodo ljudje počasi umirili, ali pridemo počasi zopet na stari red? Mogoče. Upajmo!

Po drugi strani pa kaže, da utegne iti v verskem oziru le še na slabše. Sovražniki Cerkve po vseh državah predrzno dvigajo glave in kujejo velike načrte, kako

bi Cerkev kolikor mogoče k steni pritisnili. Reči smemo, da pri nas v tem oziru ni še najslabše. Slabše je v Nemški Avstriji, v Nemčiji, na Češkem, Madžarskem in Ruskem. Kako je v deželah takozvanih zmagovalcev, v Italiji in na Francoskem, se zaenkrat še ne da reči. Na Dunaju in v Gradcu gospodujejo Cerkvi sovražni socialisti, v Nemški Avstriji so baje z srednjih šol že odpravili verske vaje (sv. mašo in zakramente), na Češkem je zelo slabo, na Madžarskem še slabše: redovniki in redovnice so razgnane, duhovniki se ne smejo prikazati v duhovski obleki na ulici; na Ruskem ne bo boljše, dokler boljševiki vladajo.

Pri nas, kakor rečeno, se doslej nasprotnikom v tem oziru še ni kaj posrečilo, dasi poskušajo in bi radi posnemali brezverce drugih narodov. Upanje je, da bo imela tudi katoliška vera in Cerkev nekaj opore in zaslombe ravno v tem, ker sta med Srbi Cerkev in država med seboj močno zvezani. Kar bo veljalo za pravoslavne, bo moralo veljati tudi za katoličane. Doslej vsaj država naša ni pokazala nobenega nasprotstva do katoliške Cerkve.

Cerkvi sovražni tok pa gre čez vsa Evropo, oziroma čez ves civilizirani svet, in čudež bi bil, ko bi se ta tok ravno nas popolnoma ognil. Nemogoče. V verskem oziru torej imamo pričakovati težkih časov.

Zakaj o tem pišemo? Da bi vas navdali z malosrčnostjo? Nikakor! Ampak zato, da se za te čase pripravimo, da nas te težave ne najdejo nepripravljenih.

Krški škof Mahnič je malo pred koncem svetovne vojske zapisal preroške besede: Doživeli bomo brez dvoma iznenađenja ... marsikaj, česar danes še ne slutimo. Doživljamo dneve podobne onim, ki

jih označuje sv. pismo z besedo »fase (mimohod) Gospodov«. Vsemogočni gre preko zemlje, da sodi narode; Bog je meril zemljo, razpršil narode, in strte so bile gore sveta, uklonili so se griči zemlje od potov njegove večnosti (Habakuk 3, 6) ... Toda — pristavlja škof — kvišku glave, oko nepremično uprto v večno vedro nebo božjih resnic Kristusovega evangelija! Vse drugo delimo z Adamovimi otroci, vse drugo žalimo, ne z nasprotjem za svoje brate, ki so naši sorodniki po mesu.«

Cerkev katoliška je že imela hude čase, še hujše od naših, in jih bo še imela. Pa je prestala vse viharje in jih bo prestala. Blagor le tistim, ki v teh viharjih vztrajajo v zvestobi do Cerkve in do Boga!

Zato pa je naša dolžnost, da se v teh težkih časih, ki se nam obetajo, Cerkve in Boga in Marije le tesneje oklenemo. Kolikor bolj se svet Cerkvi odtuja in odteguje, toliko bolj se je moramo mi držati! Kolikor manj ima Bog zvestih na zemlji, toliko zvestejši mu moramo biti mi! — Za starejše, ki so v dobrem utrjeni, se ni bati. V nevarnosti pa je mladi. Katoličanom bo treba zbrati in napeti vse moči, da jih ohranimo kar največ mogoče na dobrem potu. Krščanskim organizacijam bo treba posvetiti še več skrbi in moči. Posebno umestne in potrebne bodo Marijine družbe za žene in matere, — zlasti ako bi se nasprotnikom kdaj posrečilo veronauk iz šole izrinuti ali le verske vaje v šoli odpraviti. Skrbeti moramo bolj ko kdaj prej za dobre matere in dobro domačo krščansko vzgojo.

Bodimo torej pripravljeni na vse! Storimo vsi v polni meri svojo dolžnost, drugo prepustimo Bogu! Bog svoje Cerkve ne bo zapustil. Peklenska vrata je ne bodo premagala.

Molimo za domovino! Molimo za uboge ujetnike na Italijanskem in Ruskem! Molimo posebno za tiste, ki v tujini umirajo — morda brez zakramentov!

Boj zoper nenravnost.

Kako nedolžno mladino zavarovati pred nenravnostjo.

Otroci so nežne lilije. Tem nežnim cvetkam pa preti zlasti huda sovražnica, nenravnost. Nenravnost se širi v sedanjih časih kot silen požar, čigar plamen vse uniči. Zato je treba paziti bolj kot kdaj, da kaka iskra ne pade tudi v srca nedolžnih otrok. In to je treba začeti že v zgodnji mladosti.

Že v prvi mladosti se zahteva največja nežnost v občevanju z otroci. Zato je zelo nepredvidno, kar se večkrat dogodi, da imajo starši ali odrasli v navzočnosti otrok pogovore, ki še za odrasle niso, češ, saj otrok ne razume. Res je, otrok ne razume, ali otrok ima dober spomin. In morda se mu čez nekaj let začne svitati, kaj pomeni to in ono. Morda samo na sebi nič slabega, ali to je vzrok, da otrok o tem razmišlja in v mislih prav daleč zaide.

Še večje pozornosti je treba, ko začne otrok hoditi v šolo. Zdaj dobi otrok več prostosti. Prej je bil vedno pred očmi staršev; zdaj je prost na potu v šolo in iz šole. Dolžnost vzgojiteljeva in učiteljeva je, da poizveduje, kako se vedejo otroci na potu v šolo in iz šole. Dolžnost vzgojiteljeva in učiteljeva je, da poizveduje, kako se vedejo otroci na potu in jih potem opozori na napake, ki bi se utegnile zgoditi. Otroke je treba opominjati, naj ne hodijo s takimi tovariši, ki niso pridni. Sploh naj se ogibljejo vsega, kar se boje, da bi izvedeli starši ali učitelj.

Da se pa otroci navadijo, da bodo, če so tudi sami — vedno dostojni, naj se jim priporoča biti vedno v božji pričujočnosti. Zato naj se pri obravnavi berilnega sestavka »Bog vse vidi« poudarja, da jih tudi ponoči in v najbolj skritem kotičku zre nekdo — vsevidni Bog. Pri tem naj se otroci spominjajo na kazen, ki jih zadene za slaba dela. Kaznovani so, če se izve, doma in v šoli, kaznovani so po smrti s kaznijo pri Bogu. In še ena vrsta kazni je, ki je na zemlji najbolj mučna, to je slaba vest. Tak

otrok nima miru, si ne upa niti pogledati v oči poštenemu človeku. Saj misli, da se mu bere hudobija v očeh. Otroke naj vedno spremlja geslo: Bog me vidi. Tako bo mladina ne le nedolžna ampak tudi značajna.

Otroci naj se tudi opomnijo, naj ne berejo slabih knjig, naj ne gledajo nenravnih podob. Zavedajo naj se: Otrok božji sem, za nebesa ustvarjen, moja duša je podoba božja. Ta knjiga, ta podoba je zame prenizkotna. Priporočajo naj se jim tudi mladinski časopisi (»Vrtec« in »Angelček«), saj ti jih izobrazujejo in jim blaže srca.

Preveč naj se pa otrokom ne govori o tem, česar ne smejo storiti, ampak o tem, kaj naj store. Večkrat naj se jim povdarja, kako so srečni, če so dobri, nedolžni. So kakor ljubke lilije na vrtu, ki jih bo kdaj nebeški Vrtnar presadil v svoj vrt. Lilije vsak ljubi. Tako so tudi pridni otroci veselje vseh. Sv. Alojziju niso rekli drugače kot »naš angelček«. Otroka naj spremlja zavest: Angelček sem in angelček moram ostati. Tako se bo otrok ogibal slabih misli, slabega govorjenja, slabe družbe.

Krepak pripomoček, da otrok ostane nedolžen, je molitev. Otrok, ki se rad z Bogom pogovarja, se ne bo dal tako hitro zapeljati.

Otrokom naj se vcepi v srce ljubezen do Marije. Ona, Najčistejša, naj varuje njih zaklad nedolžnosti. Zato naj se večkrat, zlasti pred njenimi prazniki, otrokom kaj pove o njej. Opiše naj se jim, da je bila brez vsakega madeža in da je zato posebno ljubiteljica nedolžnih otrok. Priporoča naj se jim Marijin vrtec; Marija bo gotovo še z večjo skrbjo varovala one, ki so k njej prihiteli, ki so se njej posvetili. Navadijo naj se primernih molitvic in pesmic. Človeško srce je tako, da rado s petjem izrazi svoje veselje. In če se otrok ne nauči lepih pesmi, je nevarnost, da poje neprimerne,

ki jih sliši in ki polagoma zastrupljajo otroško dušo.

Najkrepkejši pripomoček pa je sv. obhajilo. Saj to je angelski kruh, kruh iz katerega brste device. Zato naj se otroci navdušujejo za Jezusa v presv. Rešnjem Telesu. Priporoča naj se jim pogosto sv. obhajilo. Poučiti jih je treba, naj čas po sv. obhajilu dobro porabijo. Zlati naj prosijo Jezusa eno: Naj ohrani njih srce čisto, nedolžno, da bo vreden tabernakelj božjega Deteta.

Da bodo pa besede obrodile dober sad, naj vzgojitelj pazi, da to, kar drugim priporoča, tudi sam izvršuje. Zakaj drugače je nespameten stavbenik, ki lastno stavbo podira. Otroci zro vzgojitelja kot svoj vzor.

Kar on stori, se jim zdi prav. Zato naj se tega vedno zaveda. V vedenju naj bo vedno skromen. Pazi naj, da ne rabi neprimer-
nih ali celo robotih besedi. Kaže naj do otrok vedno ljubezen. Tudi če kaznuje, naj privede otroke do prepričanja, da se je zgodilo le iz ljubezni. Tako bodo otroci imeli do njega zaupanje in bodo proti njemu odkritosrčni. Sploh naj si prizadeva za besedo in zgledom blažiti otroku srce.

Spomin na vzgojitelja bo potem otroku v vseh položajih pred očmi. Ko otrok izstopi iz šole, mu bodo njegove besede nekak odmev, ki se bo zopet in zopet oglašal v njegovi duši. In če tak otrok potem vendarle zaide, ga bo morda spomin na vzgojiteljeve besede privedel na pravo pot.

S. Avertina.

Bog s teboj!

(Mladeničem in dekletom na pot v življenje.)

(Dalje.)

3. Značaj.

V nekem francoskem samostanu so vklesane nad vrati te-le besede: Upanje je moja moč. Zares besede, ki so vredne, da si jih mladi ljudje vzemo za življensko vodilo. Modri Sirah pravi: »Gorje obupanemu!« Ni ga večjega blagoslova od srca, ki je prepojeno s krščanskim upanjem. Tudi če se ti kaka stvar ne posreči vselej, nudi ti zavest, da si storil svojo dolžnost, tolažbo in zadovoljnost. Obišče te nesreča, pa kako upapolna tolažba te navdaja, če si neomajano v potrpežljivosti in močne volje stopal po poti svojih lepih ciljev, če so ti včasih tudi omagovali udje in krvavele noge.

Čudovito silo ima moč volje, ki včasih doseže ono, kar se nam je zdelo skoro nedosegljivo. In to ne samo v dosegi posvetnih namenov, ampak zlasti posebno v izvrševanju nadnaravnih dobrin. Ravno zato pravi neki pobožen mož: To smo, kar hočemo biti; zakaj tako velika je moč naše volje, če se združi in zedini z božjo, da lahko vse postanemo, kar smo

hoteli postati. Vsak, ki ima vročo željo postati ponižen, potrpežljiv, skromen in plemenit, lahko doseže svoj cilj. Kaj ne, mladenič, dekle — samo hoteti je treba, pa lahko izpolnjuješ svoje dolžnosti, tudi tedaj, če jih drugi ne. Ne na desno, ne na levo, ne nazaj in ne naprej, ampak kvišku! je dejala Angležinja Elizabeta Seton. Če gre za izpolnitev dolžnosti, se ne smeš, dekle, ozirati nikamor drugam, nego kvišku, zakaj potem boš storila vedno svojo dolžnost.

Pri tem pa se je treba varovati neke sanjivosti, ki se rada poloteva mladega človeka v mladostni dobi. Koliko jih je že zapeljala in zmotila ta sanjivost! Odrptih oči ti nekateri sanjajo in si v teh sanjah mishijo svet in njegovo veselje docela v drugi luči, nego je v resnici. In ta sanjava domišljavost povzroča pogosto, da pred njo izginevajo dobri sklepi in se opuščajo dolžnosti, volja oslabeva. Mlad sanjav človek je podoben drevesu brez opore; veter ga maje na vse strani in največkrat ga docela upogne in nazadnje zlomi.

Lepota in kras človeka pa je trden in odločen značaj, ki ima svoj izvor in svojo trdno podlago v močni volji. Človek je toliko vreden, kolikor je vredna njegova značajnost. Plemenitost človekova ni v njegovi krvi, še manj v njegovem bogastvu, ampak v njegovem mišljenju, v njegovem notranjem čuvstvu in njegovem značaju.

Pa kdo je značajan? — Kdor dela, govori in živi po trdnih, krščanskih načelih. Splošno tožimo današnje čase, da manjka značajev. Žalibog, ta tožba je le preveč resnična. Človeštva se je že pred vojno lotevala neka neštalnost, mahedravost, da ni bilo le živčevje nervozno, ampak tudi njihova dela. In vse to se je med vojsko silno pomnožilo. Vsega obžalovanja vredno je, da je toliko mladih ljudi, zlasti mladeničev, pa tudi deklet, v tej strašni poskušnji včasih res sramotno podleglo. In zakaj? Ker ni bilo krepke verske podlage. Kjer pa te ni, tam ima značaj in nrvnost peščeno podlago. Prvi vihar, prvi naliv — močnejše skušnjave podero vso stavbo v trenutku.

Če hočeš postati značajan fant ali dekle, moraš imeti trdna načela in ta ti nudi samo krščanstvo s svojim naukom o Bogu in večnosti. Pogosto potrebuješ vzpodbude in krepčila, ki ga dobiš samo na zgledih Zveličarjevih in s pripomočki milosti božje, ki ti jo tako radodarno ponuja sveta Cerkev.

Če hočeš biti značajan, moraš biti prej dober in odločen katoličan, ki išče svoje nrvne moči in kreposti v veri, v pobožnosti in strahu božjem. Ta poslednji je, ki mladega človeka vzdržuje v boju s skušnjavami na zunaj in v notranjosti. Čigar ladje ne vodi izurjeni krmar strahu božjega, temu bodo viharji skušnjav in strasti razbili ladjico njegovega nadnaravnega življenja, onemogočili in razdrli njegovo časno in večno srečo.

Najboljši lastnosti značajnega človeka pa sta odločnost in miloba. Odločnost ali načelnost se ne da zapeljati in ne ostrašiti. Značajan mladenič je liki skala

sredi morja, ki vanjo zastonj butajo valovi. On ne pozna ne strahu ne trepeta, pa tudi ne omahuje — čeprav ga od vseh strani napadajo in zasramujejo neznačajni, grehu in svetu vdani strahopetniki.

Z odločnostjo naj se združi miloba, ki odvzame odločnosti trdost in ostrost ter nam stori človeka dražega in priljubljenega. To je ona ljubezen, ki prav dobro loči zmoto od zmotenega, ona ljubezen, ki ima usmiljenje, sočutje in prizanesljivost do zapeljanega — nikdar pa ne do zmote same.

Do tolike plemenitosti pa dospeš, dekle, mladenič, samo po s v. v e r i. Nemški pesnik Goethe, sam sicer največji neznačajnej, priznava odkrito:

Nesebične značaje, ki jih moramo ceniti, sem dobil samo tam, kjer sem našel trdno, versko življenje. Vera navaja človeka držati se dobrega v vsakem slučaju, naj mu prinese priznanje ali sovraštvo, hvalo ali grajo. Ona oživlja in prepaja njegovo notranjost in povzroča, da se človek pri svojem delu in opuščanju ne da voditi in vplivati od nestalnih ljudi, ampak gleda samo na dopadenje večnega in neizpremenljivega Boga, ki bo nekdan njegov sodnik. Vera zopet mu nudi pravo spoznanje in potrebne milosti, da ni kakor verternica na steni, ki jo veter obrača po svoji volji semintja.

Drugo sredstvo izklesati si svoj značaj je — z a t a j e v a n j e samega sebe. Značaj je človek, kakor je bil vzgojen v mladosti in kakor se vzgaja pozneje sam. Veš pa sama po sebi, kajne dekle, da si pravzaprav v svoji notranjosti neka mešanica dobrih in slabih lastnosti. Prve je treba gojiti, izpopolnjevati in oplemeniti, nad slabimi čuvati in jih premagovati. Jezi, nepotrpežljivosti, trmi in drugim slabim lastnostim ne smemo pustiti, da bi se ukoreninile v našem srcu in bohotno pognale. Pa ne samo te, ampak tudi slaba volja, nezadovoljnost, malosrčnost, tudi te iščejo stanovanja, prihajajo in gredo kakor valovi na morju — tudi njim naj zagospodari

razum, sicer bo šel ves značaj po vodi. Eno samo, pa neukročeno slabo nagnjenje je velika nevarnost za ves človekov značaj.

Zdi se mi kakor bi te slišal reči: To pa ni lahko delo. Res je tako, zato pa še nikar ne vrzi puške v koruzo! Saj moraš tudi veliko delati in se veliko vaditi, da okreпчаš svoje telo. Vaje, vedne, pogostne vaje potrebuje tudi tvoja volja — in ojeklenela bo v rednem delu, v izpolnjevanju

svojih dnevnih dolžnosti, v zvestem vojskovanju proti skušnjavam. »Pred Bogom in njegovo voljo se klanjam, pred veličanstvom in resnico, pred pravostjo, pravom in pravico — nikdar pa ne pred surovo silo in samovoljo, naj stopi predme v tej ali oni obliki« — je dejal odločni katoličan, Nemeč Görres. To so krasne besede značajnega moža, ki veljajo kakor meni tako tudi tebi, mladenič in dekle,



Bog in jaz.

Samoten božji hram,
skrivnosten molk . . .
Tu padem Jezusu k nogam,
da plačam mu svoj dolg . . .
Jaz grešnik, Večnega dolžnik,
on Bog in moj — sodnik.
O, sveta groza! Sam
v navzočnosti Boga.
Kaj čudo, ako trepetam? —
Pred Najsvetejšim luč miglja
in zdi se mi, da šepeta:
»Ohrani vendar si pogum,
dobrotljiv je tvoj Bog!
on Oče, ti njegov otrok.«
A kdo je On in kdo sem jaz?
On Bog — jaz zemlje prah.

Kot Mojzes bi zakril obraz,
postal bi plah;
a zdi se mi, da Jezus moj
mi kliče: stoj!
Nikar se me ne boj!
Iz tisočev sem te izbral,
se vsega zate dal.
Ko ti ljubezen bi spoznal,
ki v Srcu mi plamti,
bi pred menoj ne trepetal.
bi ljubil me iz vseh moči.
Ljubezen močna kakor smrt
naj bo med nama sladka vez,
potem ti bo moj raj odprt
in tvoj bo večni kras nebes.
Brat Gervazij.



Gema Galgani.

Piše Srečko.

(Dalje.)

Enoindvajseto poglavje.

Nevesta.

Ne smemo pozabiti: Izza najnežnejše mladosti je Gema hrepenela in koprnela po Bogu. To je bila edina strast — popolnoma posedati Boga. In čimbolj se je izčiščevala njena duša in rasla v popolnosti, je raslo tudi kornenje, ki je kot paleč plamen objelo vso dušo in se spremenilo v neizmerno željo, ki jo je mogel in moral utešiti le Bog sam. Nikjer ne najde polaj-

šave svojemu hrepenenju, samo še v gorecih zdihljajih. Noč in dan ponavlja: »Moram imeti Jezusa, o, dajten mi Jezusa!«

Vsaki stopnji premišljevalne in kontemplativne molitve, ki smo se jih prav površno doteknili v prejšnjem poglavju, odgovarja ravno toliko stopenj ljubezni do Boga in združenja z njim, od najnižje pa do najvišje stopnje, ki obstoji v popolni ljubezni božji ali, kakor jo na-

živajo, v »nustični zaroki« duše z Bogom,

Deviška Gema je dosegla to izvanredno milost in srečo. Kakor se vije škranček stopnjema pod sinje nebo vedno

naše kratkovidno oko ne vidi —, kamor prodro ob bogoblagoslovljeni redki uri komaj naše slutnje...; naša hrepenenja... Sledeče poglavje bi morali raztegniti na celo knjižo, ko bi hoteli podati le samo



Male k meni!

višje, vedno višje, tako je spela tudi Gemina duša vedno višje, vedno bližje k svojemu cilju — nebeskemu Ženinu. Neutešeno hrepenenje po Njem in pa milost božja sta jo dvigala navzgor... Tja, kamor

nekaj utrinkov iz prebogat zakladnice te Gemine ljubezenske poti. — Povdarjamo — kar pišemo v tem poglavju, je vse izvanredno, to daje Bog po svoji lastni darežljivosti, komur hoče; duša se more za

to samo pripravljati z zatajevanjem, molitvijo in zvestobo milosti božji — in v teh treh je prava svetost in popolnost, ne v izvanrednih darovih božjih.

Prva stopnja višjega premišljevalnega življenja je v posebni zbranosti, v izvanredni notranji luči, s katero Bog razsvetli človeški razum; duša, vsa prevzeta in zbrana v Bogu, pozabi na vse pozemsko in z vsemi močmi teži le po najvišji Dobroti. Že v prejšnjih poglavjih smo občudovali to stopnjo Geminega notranjega življenja. Zreti Boga z nadnaravno lučjo, čutiti njegovo pričujočnost z vsemi dušnimi močmi, spoznati in vzljubiti ga ter se naitesneje združiti z Njim, to je bilo Gemi nekaj čisto navadnega, že od nežnih let dalje. — Kolikrat je ponavljala: »Nikar, ne govorite mi o drugih stvareh: zame je le On, jaz hočem le Njega. Ti veš, o Jezus, da nisem nikogar drugega ljubila kot Tebe. Raztrgajte me v kosčke, da mi le Jezusa pustite, pa sem zadovoljna.«

Ko se je v tej globoki zbranosti včasih pogovarjala z Bogom, ga poslušala, ga hvalila, mu tožila, in se mu zaupavala, je večkrat kar obstala, nema in nepremična: duša, še bolj razsvetljena ter še z večjo in slajšo nadnaravno močjo prevzeta je kar strmela v božje Veličanstvo in se vsa poglobila vanj v globokem občudovanju in ljubezni. Taki hipi so za dušo predokus nebeških sladkosti. »Znašla sem se pred Jezusom. Nič mu nisem rekla in tudi on meni nič: oba sva molčala. On je zrl mene in jaz njega. A ko bi vi vedeli, oče moj, kaka blaženost je biti tako pred Jezusom! Ste jo že okušali? Najraje bi ostala vedno tako. Toda kar naenkrat pravi Jezus: Proč — in ona juč izgine. Ampak srce, veste, to se pa ne ohladi tako kmalu. To je druga stopnja, duhovne molčečnosti.«

Ko je duša izvežbana v tej in trajno okuša sladko zavest božje pričujočnosti, gre še višje: v vsej notranji zbranosti vrši duša lahko brezštevilna znamenita dela v čast božjo, ne da se tudi za hip izmakne pričujočnosti božji. Na tej stopnji notranjega življenja se čudovito družijo Marijina

zbranost z Martino delavnostjo; ta je izliv one. Gema je postala deležna približno tri leta pred svojo smrtjo. O njeni zbranosti smo že govorili. Njena kreplka volja in navdušenost v vaji vseh čednosti, njena iznajdljivost za čast božjo, njena gorečnost v vaji vseh čednosti, njena neprestana molitev za izpreobnjenje grešnikov pa nam pričajo o apostolski delavnosti njenega skozinskoz v Bogu potopljenega duha. »Zbranost in — delo« nas uči Bog po Gemi... Čujmo njo samo: »Dokler sem imela toliko želja, sem bila nemirna; zdaj ko imam le še eno samo željo, sem srečna. Tu, o Jezus, tu v svojem srcu ti hočem postaviti šotor čiste ljubezni; samo Ti boš imel dostop. Vedno Te bom obdržala pri sebi, ti ostaneš za vedno moj ujetnik in ne bom Te preje izpustila, dokler mi ne podeliš tiste tolažbe, ki tako hrepenim po njej. In po čem hrepenim, zakaj Te prosim, o Jezus? Glej, najine želje so iste — želim, kar Ti sam želiš, in prosim Te, kar Ti sam hočeš.«

Pozneje jo je Bog dvignil še za stopnjo mističnega življenja višje: duša ji je tako plameneče vzljubila najvišjo Dobroto, da je bila vsa izgubljena v njej. Duša samo ljubi, vse druge zmožnosti so pa kot uspavane. To duhovno spanje ji je Bog podeljeval spočetka celo večkrat na dan. Ker pri tem tudi zunanji čuti odpovedo, so jo večkrat tudi drugi videli v tem stanju, bodisi da je sedela, stala, klečala ali ležala. O. Stanislav se je hotel prepričati o stvari, ter ji je to prepovedal, češ, da je to lenoba in nič drugega. In res: čeprav je to spanje nekaj povsem nadnaravnega, kjer človeška volja ne igra nobene vloge, ji je na njeno molitev Bog zavedno odvezel ta pojav. V nagrado za njeno poslušnost pa jo je obdaril še z večjo milostjo, namreč z zamaknjenjem, o čemer bomo govorili še posebej.

Včasih je občutila tolikšen naval ljubezni božje, da je bila kar omamljena od nje; to je stopnja duhovne opojnosti. V srcu je čutila nebeško veselje in neodoljivo hrepenenje, da bi ves svet tako

ljubil, tako hvalil in častil Boga; tedaj je prosila, da bi mogla še več trpeti zanj, samo da mu dokaže svojo ljubezen. Kdor čita življenje Asiškega ubožčka, sv. Terezije, sv. Marije Magdalene Paciške in drugih serafskih duš, slutí morda nekoliko, kaj mora biti ta opojnost.

Večkrat je bila ljubezen tako silna, da se je kot žareč val pravega ognja razlila v srcu in ga vsega vžgala. To je stopnja goreče ljubezni. Gemino srce je bilo kot ognjena peč. To vročino je bilo močno čutiti tudi skoz obleko. Teta Cilka izpričuje, da je bila vsa koža nad in okoli srca ožgana, kot da je nad žarico. To je trajalo tri mesece; znaki opeklin so pa ostali še dolgo potem. Gema sama piše: »Že približno osem dni čutim na srčni strani skrivnosten ogenj, ki si ga ne znam tolmačiti. Spočetka se nisem menila za to, a danes je pa že tretji dan, da je ta ogenj tako močen, da ga že ne morem več prenašati. Rada bi ledu, da bi ga pogasila... Ne morem ne spati, ne jesti. To je skrivnosten ogenj, ki se širi tudi na zunaj... ogenj, ki me ne muči... a me vendar poživa in izčrpava... Veliki Bog, kako Te ljubim...« Drugje pravi, da čuti kot razbeljeno železo v srcu. In vendar bi ne dala te bolečine za vse bogastvo in naslade sveta: ko je trpela tolikšno muko, je vživala tudi nepopisljivo radost in srečo v

srcu. »Ti žariš, o Gospod, in jaz gorim. O nadvse blažena bolest, o najvišja ljubezen! O sladki ogenj, o sladki plamen! Slednjič sem našla plamen, ki poživa in vpepeli. Dovolj, dovolj, jenjaj, ker moja prsa ne prenese več tolikega ognja! Toda — kaj pravim? Ne, ne odnehaj! Le pridi, o Jezus, sama ti odpiram to srce, zaneti v njem svoj božji ogenj. Ti si ogenj in v ogenj naj se spremeni tudi moje srce.«

Tako govori in misli, kdor je občutil sladkost božje ljubezni. To je žeja in hrepenenje ljubezni, kakor jo je občutil tudi naš božji Učenik na križu: Sitio, žejen sem...

Kaj čuda, da se je ta skrivnosten ogenj iz Geminega srca razlil v vse njeno deviško telo. Ko so ga ji parkrat hoteli zmeriti s toplomerom, je živo srebro zletelo do vrh cevke, kot v ognju... »Moje srce, oče,« piše o. Stanislavu, »je žrtev ljubezni in od ljubezni kmalu umriem. Ta plamen ljubezni poživa srce, pa tudi telo, ter me bo kmalu vpepelil... Ko sem se včeraj približala Jezusu, izpostavljenemu v presv. Rešnjem Telesu, sem začutila v sebi tak ogenj, da sem morala proč. Kar gorela sem na celem telesu; celo v lice me je palilo. Naj živi Jezus! Ne vem, kako da se toliko duš, ki so neprestano v Jezusovi bližini, ne izpremené v pepel?...«

(Dalje.)

† Zlatomašnik Mihael Tavčar.

Dne 28. junija t. l. je Vsemogočni poklical k sebi iz svojega vinograda neumornega delavca preč. g. Mihaela Tavčarja, železnomašnika, starosto duhovnikov ljubljanske škofije, častnega kanonika, dekana in župnika v Žužemberku. Poklical ga je k sebi po izredno dolgem, trudapolnem življenju 96 let, ki je vse bilo posvečeno z molitvijo in delom. Pokojnika že poznajo bralci »Bogoljuba« od leta 1917., ko se je »Bogoljub« spominjal sedemdesetletnice njegovega mašništva.

Rodil se je leta 1823. na Rečici pri

Bledu, mašnik je postal leta 1847. Služboval je kot kaplan na Jesenicah, v Hrenovicah, na Igu in v Dobrépoljah, kot župnik v Vačah in od leta 1880. v Žužemberku, kjer je tudi obhajal svojo zlato, biserno in železno mašo.

Rajni je bil izredno goreč duhovnik, vnet za čast božjo in blagor neumrjočih duš. Svojo službo je nadvse vestno izvrševal še v visoki starosti, dokler ga ni pred dvema letoma oslabeleost prisilila, da je odložil svojo službo. Do tedaj je še vedno pridigoval ob nedeljah in praznikih

pri krščanskem nauku, spovedoval in najrajši sam vodil vse cerkvene slovesnosti. Posebno mu je bila na srcu vzgoja mladine. Zopet in zopet je s prižnice svaril in opominjal matere, kako naj uče svoje otroke in da naj skrbe predvsem za njih dušni blagor. Pripravo otrok na prvo sv. spoved in sv. obhajilo je navadno pridržal sebi, ker je bil prepričan, kako važen je ta posel. Pripravljal je karmoč vestno nežna otroška srca za prejem sv. skrivnosti. Veliko je storil za prosep 3. reda sv. Frančiška in za razvoj Marijinih družb. Kadar je zahtevala dolžnost, je bil strog in neizprosen. Če je izvedel kaj slabega o svojih župnijanih, jih je s strogo besedo posvaril in dostavljal: »Jaz bom moral od vas oster odgovor dajati pred Bogom.« No, upamo, da je imel rajni g. dekan kaj izhek račun pred večnim Sodnikom o svojem hiševanju v žužemberški dekaniji.

Pri svojem obilnem delu pa ni zamarjal samega sebe; tudi zase je poskrbel, saj je umrl, lahko rečemo, v duhu svetosti. Velika je bila njegova pobožnost do presv. Evharistije — prebil je dolge ure klečé pred tabernakljem — do presvetega Srca Jezusovega in do Matere božje, kateri na čast se je vsako soboto postil ob kruhu in vodi. Pokojni gospod je bil mož samozatajevanja. Bil je ves čas svojega mašništva popoln abstinent, živel je zelo skromno in je bil tako trd do svojega te-

lesa, da v svoji sobi niti postelje ni imel. Svojo spokornost pa je kaj rad prikrival vsled svoje velike ponižnosti, ki mu tudi ni pustila, da bi kot kanonik nosil znake svoje časti.

Zadnji dve leti t. j. čas po svoji železni sv. maši je preživel v svoji sobi, ker so mu noge tako opešale, da ni mogel hoditi, dasi je bil sicer popolnoma zdrav. Zaprt v svoje stanovanje pa se ni dolgočasil, saj je bil že prej vajen prav veliko moliti. Ker sam ni mogel čitati, je prosil, da so mu drugi čitali iz nabožnih knjig. Obiskovalce je ljubeznivo sprejemal in jim dajal očetovskih naukov, duhovnike pa je vzpodbujal z bodrilno besedo. Najhujše mu je bilo to, da ni mogel v cerkev, ko ga je srce tako vleklo k svojemu božjemu Prijatelju. Zato so ga večkrat na njegovo željo nesli v cerkev pred Najsvetejše.

Umril je kot siromak, vse svoje premoženje je bil razdal v dobrodelne namene. Šel je pa v večnost z velikim zakladom dobrih del. Dolgo je bilo življenje, 96 let trdega delovanja brez vsake udobnosti in veselja razen onega, ki izhaja iz zavesti o izpolnjeni dolžnosti. Zato pa je prejel tem večje plačilo pri Bogu. Marijini sinovi in hčere, tudi mi se veselimo krone, katero je Marija izprosila svojemu častilcu. Ljubega Boga pa prosimo, naj nam pošlje še mnogo takih duhovnikov.

Njegov učenec.

Vsak dan

smeš iti k sv. obhajilu. To želi Jezus Kristus sam, to želi in priporoča sv. Cerkev. Božji Zveličar je postavil ta zakrament v prvi vrsti kot zdravilo, da izbrisujemo male grehe in se varujemo smrtnih. Seveda je vsakdanje sv. obhajilo tudi plačilo za čednostno življenje.

Da smeš iti vsak dan k sv. obhajilu, je potrebno samo to, da si vsaj brez smrtnega greha in da imaš dober namen.

Vsak dan smeš pristopiti k mizi Gospodovi, četudi si se kaj malega vmes pregrešil. »Ne zdraví, ampak bolni potrebujejo zdravnika.« (Mat. 9, 12.)

Vsak dan smeš iti k sv. obhajilu, četudi včasih primanjkuje časa, da bi se za dostno pripravil in vredno zahvalil. Porabi

dobro kratko odmerjeni čas, potem pa vzemi Jezusa s seboj na delo in se ravnaj po geslu: »Roko pri delu, srce pri Bogu.«

Vsak dan smeš iti k sv. obhajilu, četudi nisi tako pobožen, da bi se to občutilo. — Ali bi človek, ki je res lačen, pustil kruh in bi ga ne jedel, če ni sirovega masla zraven?

Vsak dan smeš iti k sv. obhajilu, četudi ne moreš pristopiti v lepi, praznični obleki. Jezus gleda predvsem na srce. Dobra je vsaka obleka, da je le dostojna in snažna.

Vsak dan smeš iti k sv. obhajilu, četudi ne moreš vsak teden k spovedi. Da si le gotovo brez smrtnega greha in v milosti božji, pa te ne bo nič oviralo, da bi ne smel k angelski mizi

Jutranjica Mariji.

O Marija,
laske Tvoje svete glave
v nežne trave¹
travnik spleta in povija,
žarko solnce jih zlati,
pevčka drobnega vzbudi,
ko milijone žarkov zlije
in posije mu v razòr,
da se dvigne, vstaja, vstaja,
divne poje melodije,
hrepeni v višave raja
pred Kraljice svoje dvor.

O Devica,
sladko dviga mi povelje
srčne želje
góri, kamor hoče ptica.
Zemski bi zapústil dol,
ves nemir in vsako bol,

rož in travic bi Ti splétel,
kakor angel bi lahák
z vencem do nebá polétel,
na glavó Ti ga polóžil,
več zemljanom ne bi tožil,
Tebi spev bi pel sladak.

Dneva zarja,
kaj na nébesu ponosnem
v jutru rosнем
čisto lice Ti razžarja?
Za Teboj, odet v škrlat,
vozi se od rajskih vrat
Tvoj Gospod in Sin ljubeči.
Rosno jutro trepetá,
svoji se Kraljici klanja
v biserni, v demántni sreči.
Zrak in cvet in spev oznanja
rádost zémlje in nebá.

Franjo Neubauer.

¹ travice, ki se imenujejo »Marijini laski«.

Dva čudna dogodka v Zdenski vasi.

(Poroča A. Orehek, župnik v Strugah.)

Že mesec dni čakam, da se oglasi sposobnejše pero in »Bogoljubovemu« občinstvu napiše vsaj nekaj o smrti g. bogoslovca Trpina, saj Bož izrednih dogodkov ne pripušča zato, da bi se pozabili, ampak da se ohranijo v spominu. Ker pa hočem poročati o dveh dogodkih, naj se držim časovnega reda.

Dne 9. decembra 1918 je na čudovit način ozdravela na smrt bolna Ana Žganjar, hišnega posestnika žena v Zdenski vasi; 28. aprila 1919 pa je čudne smrti v ravno tej vasi umrl bogoslovec-tretjeletnik ljubljanskega semenišča g. Frančišek Trpin, ki bi bil imel čez dva meseca obhajati svojo novo sv. mašo.

I.

Kje je Zdenska vas? vprašuješ. Dolenjem od Blok tja do Novega mesta je dobro znana božjepotna cerkev sv. Antona na

Zdenski Rebri v dobrépoljski župniji. Pod tem znanim romarskim hribčkom, kjer imajo štiri- do petkrat na leto sijajno obiskovane sejme, je razgrnjen biser dobrépoljske doline, lična Zdenska vas. L. 1902. je pogorela do tal; tedaj dvignila se je zopet v novem sijaju in je zdaj ena najlepših vasi daleč naokoli.

O dogodku Ane Žganjar sem slišal pripovedovati iz več ust, od popolnoma zanesljivih in verodostojnih oseb. Da pa ne bo kdo kaj ugovarjal češ, da pretiravam, naj ne govorim sam, ampak navedem naj pismo, ki mi ga je na mojo prošnjo o tej zadevi pisal človek, pobožen, resnicoljuben in ki je bil sam priča dogodka. Pismo navajam dobesedno; le slovnično sem tu in tam kaj popravil.

»Na Vašo željo poročam o dogodku z dne 9. decembra l. 1918. Razzajala je tisti čas v naši Zdenski vasi huda španska bo-

lezen, ki ni izgrešila skoraj nobene hiše, da bi je ne obiskala ali ne zahtevala žrtve v družini. Prišla je tudi do zadnje hiše v vasi, kjer je za špansko v par dneh umrla stara mati. Njih nevesta, 26 letna Ana Žganjar, je hudo žalovala za moževo materjo, potem pa je zbolela tudi sama. Doma je od Račne, sosedne župnije kopianjske, poročena je šest let in ima dva sinčka. Bolna je bila tri tedne. Ves čas je ležala kakor mrtva; le kadar jo je prijela božjast, jo je lomilo po vseh udih, da jo je moralo držati več oseb. Glasno ni mogla govoriti, le kateri dan je po tihem kaj izpregovorila; tudi gledati ni mogla. Kadar jo je bolezen hudo prijela, je kar obleko trgala s sebe. Poklicali so zdravnika. Dejal je, da bo težko kaj z njo. Dan za dnem, tri tedne, ni bilo nič boljše. Vsi smo se že naveličali, domači in sosede, in smo Boga prosili, da bi jo rešil. Vse se je zaprlo po nji, in nobeno zdravilo ni nič pomagalo. Bila je previdena takoj od začetka, saj pozneje bi itak ne bilo več mogoče, ker je tako oslabela in se večinoma tudi ni zavedala. Dne 9. decembra je bila popoldne nenavadno slaba; njen mož je bil silno žalosten, ker se je bal, da mu vsakčas izdihne ljubljena žena. Šel je prosit sosede, naj bi takoj prišli molit, kakor je navada, ko bi začela umirati. Deset minut je manjkalo do pete ure. Tedaj reče bolnica možu, ki je stal ob postelji, bolj potih, da je hudo zaspana, naj jo pusti, da bo zaspala. In res zaspi prav trdno. Mož postavi k postelji štiriletnega sinčka, mu naroči, naj pazi na mamo, in če bi začela kaj raztepati — božjast — naj ga takoj pokliče. Nato odhiti po opravkih, saj vemo, kako je pri hiši na kmetih, če so majhni otroci, gospodar sam za vse, žena pa bolna. Tako je minilo kakih deset minut. Kar priteče fantek po očeta. Mož je ravno držal lonc na burkljah, da ga potisne v peč — kuhal je večerjo. — Prestraši se na vso moč, steče v sobo in vidi, da se žena dviga s postelje in kliče: »Zdrava sem.« Revež ne ve, kaj bi si mislil. Najbrž je to pred smrtjo, mu šine v glavo, in začne kar na glas jokati. Saj je znano, da

se marsikak umirajoč tik pred smrtjo zave in sili s postelje. Bolnica pa ga živahno tolaži, s polnim glasom, — da si so jo poprej komaj razumeli. Začne mu pripovedovati o svojem ozdravljenju. »Med tem, ko sem spala,« pravi, se mi je zdelo, da klečim pred oltarjem Matere božje na Brezjah in da s povzdignjenimi rokami molim k nji. Marija jo pogleda in nagovori: »Kaj bi pa ti rada?« »Zdravja!« Komaj izpregovorim to besedo, že začutim velike in strašne bolečine po žilah, po rokah in nogah; v teh mukah se zbudim, vzravnam se v postelji, ne čutim nobenih bolečin, nobene boleznin in sem zdrava. Poleg postelje zagledam sinčka: »Jožek, pokličiči atka!« Preden sem zaspala, nisem vedela, da je stal poleg mene.« —

Kdo more popisati presrčno veselje cele hiše? Še isti večer je ozdravljena mlada mati s preveselo družinico kleče zmolila vse tri dele sv. rožnega venca. Molila je ves čas glasno in razločno, držala se je ves čas pokonci, ko je klečala, — ona, ki so jo poprej tri tedne prekladali, ki so jo komaj razumeli govorečo šepetaje, ki so imeli zanjo že več kot teden dni pripravljeno svečko za zadnjo uro! Ozdravljena pravi, da še nikoli ni tako lahko klečala, kakor takrat. Takoj v začetku boleznin se je bila zaobljubila k Materi božji na Brezje. Še danes je popolnoma zdrava. Tako je Marija najboljša zdravnica tistim, ki jo prosijo.«

Tako govori pismo popolnoma zanesljive priče tega dogodka. Kaj naj si mislimo o njem? Jaz ne trdim, da je to čudež — kajti o čudežih ima določati le sv. Cerkev — pravim pa, da je čudno, zelo čudno, če skoraj umirajoč človek naenkrat skoči iz postelje in pravi: Zdrav sem! Ali ni to čudovito? Če se tebi to ne zdi čudno, pa povej, kako je to mogoče!

II.

Kdo ni spoštoval in visoko cenil Trpinovega Franceljna? Takega človeka bi rad poznal! Bil nam je vsem živa pridiga. Če si ga zagledal, si si nehote začel vst izpraševati. Taki zgledi so nam od Boga

poslani! Bogoslovec Franc Trpin je živel kakor svetnik ne samo svoja zadnja tri leta, ko je nosil kolar, ampak tudi poprej, ko je bil opasan z bridko sabljico in ko je bil še dijak. Zelo zaslužno delo bi storil kateri njegovih ožjih prijateljev, ko bi nam podal natančen popis njegovega življenja. Morda se zgane kdo! Saj je bil med dijaštvom precej znana osebnost. Bil je vse življenje bolehen, najbrž jetičen. Vendar, kakor trdijo zdravniki, bi za jetiko še ne bil umrl, ko bi ne bila pritisnila pljučnica. Poročati želim o njegovi smrti. Vendar naj pa zopet ne govorim sam, ampak pismo najbolj zanesljive priče, ki je bila pri njem od prvega trenutka, ko je prišel pokojni dne 15. aprila t. l. na velikonočne počitnice, pa do njegovega zadnjega izdihljeja dne 28. aprila ob 4. uri zjutraj — njegovega očeta, gosp. Franceta Trpin, upokojenega orožnika in posestnika v Zdenski vasi. Mož je na mojo izrečno prošnjo premislil vsako besedo, preden jo je zapisal, s takim preudarkom, kakor da bi bilo treba nanjo priseči.

»Domov je prišel na velikonočni torek. Videti je bil še precej zdrav. Dejal pa je, da ga v prsih boli. Ponoči ga je tresel mraz. Vidno se mu je slabšalo. V noči pred 20. aprilom se mu je precej mešalo; povedal je marsikako zmešano. Odprla se mu je kri skozi nos. Vročine je imel 40 stopinj. Dne 20., 23. in 27. aprila je bil previden. Dne 21. aprila ga je preiskal g. dr. Dolšak iz Ljubljane. Bolnik mu izjavi: »Najraje vidim, če mi rečete, da bom umrl.« Dne 27. aprila čez dan je bil precej pri moči; pil je sam mleko v postelji, juho ali sadjevo vodo, naslonjen na komolce. Ob eni zjutraj, dne 28. aprila, je imel vročine 39 stopinj. Ob dveh zjutraj ga je zagnal močen kašelj. Kašljal in pljuval je toliko časa, da se mu je odprla kri. Oslabel mi je v rokah, položil sem ga na vzglavje. Bil sem sam pri njem; ker mu je bilo pa tako hudo, sem poklical domače. Francelj je ležal vznak in je pojemat. Bil je videti v zadnjih izdihljajih in v nezavesti; dihal je poredkoma. V tem stanju

je ležal eno uro; vsem se je čudno zdelo, da ne umrje. Kropili smo z blagoslovljeno vodo krog postelje in molili. Naenkrat začene grozen krik, obraz se mu spači, razumel sem besede: »Moji spovedniki naj govore, povedati smejo vse, kar vedo! Jaz sem velik grešnik! Vrgel se je na stran, moral sem ga držati, da mi ni omahnil iz postelje. Bil je to strašen pogled. Spoznati je bilo, da je imel silno hud duševni boj. Te muke so trajale nekako dobro minuto. Vsi smo se čudili taki smrti. Naenkrat postane popolnoma miren, se zasmee, iztegne obe roki kvišku proti stropu in zakliče ves iz sebe od veselja in notranje sreče: »Marija, mati, mati moja! Ti veš, da sem Te vedno ljubil, bodi pozdravljena, tisočkrat pozdravljena! Tisoč, milijon let rad trpim, da bi mogli biti vsi ljudje zveličani. — Sv. nadangel Mihael v družbi angelov mi nese sv. hostijo! O Jezus, Ti veš, da sem Te ljubil! Hodil sem vsak dan k Tebi, akoravno težko! Ah, sedaj bom ves majnik in vso večnost s Teboj združen! Vseeno bom zveličan, čeprav nisem duhovnik.« Nato se obrne do domačih: »Zdaj bom umrl . . . Eno uro je časa! Šli smo klicat sosede in sovaščane, ob treh zjutraj koncem aprila, ljudje so še spali, vendar se je sobica kmalu napolnila. Francelj se je od njih poslavljal in jim stiskal roke. Ko mine pol ure, pravi: »Še pol ure je časa,« in ko je manjkalo 5 minut do štirih, pravi: »Še pet minut.« Ko je minilo tudi to, je zakašljaj, privrelo mu je iz ust nekaj krvi, vlegel se je na desno stran, si sam zatisnil oči in mirno umrl. To je bilo ob štirih zjutraj, dne 28. aprila 1919. — Povem naj še, da se je, ko se je začel poslavljal, najprej poslovil od mene. Privel me je z rokami k sebi, me poljubil in dejal glasno in razločno: »Ljubi moj oče,« podal mi roko in rekel: »Ali mi odpustite?« Prosil sem ga, naj pri Bogu zame prosi, da bi inogel brez greha živeti po zapovedih božjih. On pa je pristavil: »Pa da bi mnogo dobrega storili.«

Bil je od mladega priden, tih, ubogljiv,

zelo pobožen fant; učil se je rad in tudi lahko; ljudje so ga sploh radi imeli; hodil je redno k sv. maši in je že dolgo časa prejemal vsakdanje sv. obhajilo.« —

Tako očetovo pismo. Kaj naj si pač mislimo o tej stvari? To se bere kakor v pravljici, boš dejal. Jaz pa tega ne poročam zato, ker se bere kakor v pravljici, ampak zato, ker je resnično. Če ne verjameš, pojdí v Zdensko vas in vprašaj ljudi. Bilo jih je pri smrti okoli 50 in mislim, da še vseh 50 živi. Naj ti povedo, če ni vse to do pičice resnično. Morda bi utegnil kdo reči, da je Trpin umrl kakor kak gledališki igralec na odru. Pa še ti tako naredi, če moreš! Lahko je tako umirati igralcu, ki si pet minut po »smrti« prižge cigareto in na ulici zažvižga; toda reči: »V eni uri bom umrl,« se nato od navzočih posloviti, sam sebi zatisnitj oči in potem res umreti ter stopiti pred večnega Sodnika, to je pa kaj drugega. Ali boš tudi ti natanko napovedal uro in minuto svoje smrti? Bomo videli! Pa saj jaz ne trdim, da je to čudežna smrt, trdim samo, da je čudovita smrt. Kako je mogoče vedeti, kdaj in ob kateri minuti bom umrl? — Ali boš hotel morda trditi, da je pokojni namenoma varal? Vprašaj ljudi, ki so ga poznali! Smejali se ti bodo vsi brez izjeme. Rajni Francelj je laž, hlimbo in vsako va-

ranje v življenju sovražil čez vse, pa bo ob smrti varal sam? Sicer pa vara tisti, ki upa še živeti; kdor pa pravi: »V petih minutah bom mrlič,« tak ne misli na varanje.

Kaj naj še dodam? Dobrépoljci in mi okoličani, Dolenjci in sploh vsi Slovenci smemo biti Bogu hvaležni, da v teh časih pripušča taka izredna dejanja. Saj to menda smemo verjeti, ne da bi nam kdo očital barantanje s čudeži, da so taka dejanja od Boga, ne pa od hudiča. In če so od Boga, kaj namerja Njegova neizmerna dobrota z njimi? V svoji ubogi pameti bi mislil tako: Vojna in njeno gorje je marsikomu omajala vero v Boga. »Boga ni več,« so klicali bogokletneži, »na ‚urlavb‘ je šel, v Ameriko je šel, ni ga doma, zato nas ne sliši.« Tak^o bogokletnosti so si drznili izgovarjati. Pa kako je naš Oče v nebesih neskončno usmiljen! Namesto da nas udari kakor zaslužimo, pošlje nepoznani Ani Žgavjar bolezen in jo na prečuden način ozdravi; pošlje k svojemu zvestemu služabniku Trpinu svojo deklo smrt in dopusti, da se na prečuden način poslovi od sveta. »Jaz sem gospod, tvoj Bog, goreč Bog« (V. Moz. 5, 9) nam govori večna Dobrota. O, da bi jo vsi slišali in vsi razumeli!



Slovenija — Marijin dom.

Meseca maja 1908 sem stal pred svetovno romarsko cerkvijo naše ljube Gospe v Lurdu. Pridruži se mi visoka postava; bil je duhovnik iz Nemčije. Začneva se pogovarjati. Prve besede so bile seveda, kdo in kaj so njegovi in naši romarji. Povem mu, da smo mi Slovenci. Nato pa pravi dotični duhovnik: »Aaa, Slovenci! Slovenci ste pa

Marijino ljudstvo!«

Radoveden sem bil, odkod ima tuj duhovnik te podatke o nas Slovencih. Vprašam ga. Pa mi pove to-le: »V naših krajih živi več Slovencev po rudokopih. En tak Slovenec, delavec, je šel na božjo pot, kamor je od nas štiri ure daleč. Ni bil oreveč bogat, in z denarjem mu je šla bolj

trda. Ko se je vračal, je imel v denarnici samo še znesek za vozni listek in pa nekaj ostanka za skromen zajtrk. Tu se spomni, da nima še nobenega spominka za domače. Kupi jih in gre rajši lačen domov. Iz ljubezni do Marije je bil lačen, lačen tudi zato, da bi s temi malimi spominki tudi pri domačih užigal ljubezen do Marije. Pa še več drugih zgledov vem, iz katerih spoznam, da Slovenec Marijo ljubi, da je pripravljen iz ljubezni do Marije tudi kaj potrpeti.»

Slovinci — Marijino ljudstvo! Krasno ime, časten naslov! Pa kako lepo se glasi to ime: Marijino ljudstvo!

Ali je pa to tudi res?

Poglejmo po slovenski domovini! Med najlepšimi in med najstarejšimi cerkvami so po Sloveniji Marijine cerkve. Pa tudi največ jih je. Kako tesno je s temi cerkvami združena zgodovina našega naroda!

Preko njih je divjala turška sila. Ko bi znali zidovi govoriti, ali bi nam pravili o grenkih solzah in o krvavih bolečinah naših ljudi, pa tudi, kako je naš narod zaupal v Marijo.

Prišla je Mariji sovražna kriva vera Lutrova iz nemških pokrajin. Tudi med našimi ljudi so jo skušali zasejati. A zastonj. Lutrova vera je vzela Mariji čast, zato pa ni našla med našimi ljudmi primernih tal.

Iz prijaznih kapelic pozdravlja mimosidočega popotnika Marija. Ali si moreš misliti slovensko hišo brez Marijine podobe, slovensko družino brez Marijinega krstnega imena!

Slovenija je bila Marijin dom.

Ali bo pa še?

Čemu to vprašanje! Kaj ste boječi, maloverni! Recimo rajši: Slovenija mora biti Marijin dom! Še bolj kot nekda, mora biti!

V to pa morajo pripomoči člani in članice svetovne armade Marijine, Marijine družbe. V vsaki fari je nekaj članov te armade.

Ta armada je poklicana, da prinese svetu red in mir, srečo in blagoslov. Njen namen ni pleniti po mestih in vaseh, ne moriti in požigati, ne pozna strojnic in ka-

nonov. Njen boj je plemenit; boj zoper greh in spačenost sveta. Njeno delo je delo ljubezni in usmiljenja do revnih in zatiranih.

Zoper Marijino armado se vojujeta dva mogočna zaveznika. Hudobni duh hodi okoli kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Njemu ob strani pa stoji armada spačenega sveta, polnega hudobe in pretkanosti.

Precejšen del ljudi pa stoji v vrstah nevtralcov, bolje rečeno bojazljivcev. V Marijino armado si ne upa, ga je sram, s hudobnimi družiti se boji, ga je pa strah.

Boj je torej hud. Ali kdor izpolnjuje svojo dolžnost, kakor ga uči službena knjižica »Družbenik Marijin«, kdor uboga pri mesečnih raportih, hočem reči pri shodih, svojega voditelja, temu pomaga Marija sama. Kdor pa svoje dolžnosti ne vrši, naj ne pričakuje čudežev po Mariji.

Slovenske Marijine družbe!

Poslušajte, kaj vam naroča Vaša Kraljica: »Lepa je zemlja, kjer si po milosti mojega Sina nabirate zasluge za nebesa. Ni jih kmalu lepših krajev, kakor so Vaši, a Vaši le po pripuščanju mojega nadvse dobrega Sina. Najemniki te zemlje ste; kako plačujete najemnino?

Moje ljudstvo, moje od nekda! Posvetite se presv. Srcu Jezusovemu! V boj zoper vse, kar vam zapira pot do Jezusa! V boj zoper vse grehe v mislih: nečiste prostovoljne misli, škodoželjnost, nevoščljivost, sovražnost! V boj zoper grehe jezika: kletvino, surovo, nespodobno govorjenje, opravljanje, obrekovanje, zaničevanje! V boj zoper vsako nečistost, pohujšanje in zapeljevanje! V boj zoper grde navade in razvade, ki temu mojemu ljudstvu jemljejo čast pred vsem svetom: ostajanje zunaj cerkve med službo božjo, ples, pijančevanje! V boj za čast božjo, za pravo posvečevanje nedelj in praznikov, za pogostno prejemanje svetih zakramentov!«

Slovensko ljudstvo, poslušaj! To ti naroča tvoja najboljša Mati. In če jo boš poslušalo, če jo bodete poslušali zlasti udje Marijine družbe, pa bo Slovenija še vedno — Marijin dom.

J. L.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Poziv sv. očeta Benedikta XV. Papež Benedikt je bil poslal mirovni konferenci početkom julija naslednji poziv: »Ker so zdaj sovražnosti pri kraju, molimo iskreno k Bogu za trajno milost in izražamo željo, naj bi prenehala pomorska blokada, ki vsled nje mora trpeti lakoto toliko nesrečnežev, naj se oprostite vsi, ki še vedno žalujejo v vojnem ujetništvu, naj se vsi narodi zopet pobratijo in združijo z vezjo krščanske ljubezni. Proglašali bomo te želje brez prestopka, kajti dokler se to ne zgodi, bo mirovna pogodba brez veljave.«

Domoljubni pa so... Dne 30. maja so po vsi Franciji slovesno praznovali god blažene Ivane d' Ark, device Orleanske. Posebno sijajna je bila slovesnost v nadškofijski cerkvi Notre Dame v Parizu naslednjo nedeljo. Škofovsko veliko sv. mašo je imel kardinal de Amette. Glavni in najpomembnejši del popoldanske službe božje je bila pa pridiga ar-raškega škofa Julien-a, ki je proslavljaj devico Orleansko, vmes pa poudarjal, da je »Francija vojščak božji«... Francozi so res ponosni ljudje: hvalijo svojo domovino, jo podvišujejo, slave svoje bojevnike. V tem se tudi duhovniki odlikujejo, dasi je katol. Cerkev, odkar je izvršena ločitev od države, tako zatirana. Je res še kljub temu med Francozi veliko izbornih katoličanov in prav vsled tega je upati, da se bo sčasoma framasonstvo tudi tam ujedlo in skrhalo.

Vedno lepše se razvija na Francoskem krščansko življenje, tako so zapisali naš škof po vrnitvi iz Pariza, kamor so se bili podali skupno s slovenskim odposlanstvom, da bi se s svojim vplivom potegnili za naravne pravice našega naroda pri mirovni konferenci. Kar smo kdaj poročali o pokretu med francoskim narodom, smo pobrali večinoma po nemških virih in je bilo vsled tega gotovo večalimanj pristransko pobarvano. To je res, da vladajo na Francoskem — žal — framasoni, ki so Cerkvi pobrali s silo vsò lastnino in premoženje, še celo kardinal v Parizu mora stanovati v najeti hiši — a ljudstvo in tudi najodličnejši sloji, je še globoko verno. Ljudstvo se oklepa škofov in duhovnikov — tako pišejo naš škof po vojski bolj kot pred vojsko.

»Ob nedeljah so cerkve polne vernega ljudstva. Svete zakramente prejemajo pogostokrat verniki vseh stanov, od najvišjega do najnižjega. Kljub nasilnemu ropu, ki ga je izvršila država nad Cerkvijo, dajejo verniki toliko vsakdanjih prispevkov, da se morejo dosti lahko vzdržati cerkve, zavodi in duhovniki.« Prevzvišeni naš škof so obiskali tudi generala Foch-a. Ko so govorili z njim o zmagah, je dvignil roko proti nebu rekoč: »Bogu, edino Njemu — vsa čast in hvala!« General in njegova žena sta prava katoličana, lep zglede vsem stanovom!

Po domovini.

Katoliški škofje naše nove države so se sešli dne 15. julija k važnemu posvetovanju v Zagrebu.

Mašniško posvečevanje. Dne 6. jul. so bili posvečeni v ljubljanski stolnici naslednji gg. bogoslovci: M. Planišek iz Troščin pri Polici (za tržaško škofijo), J. Vadnjal iz Hrenovic, Anton Čepon iz Horjulja, J. Raztresen iz Št. Jošta nad Vrhniko. — Isto nedeljo je bil umeščen za stolnega kanonika dosedanji spirital v semenišču, g. Al. Stroj.

Duhovske zadeve. (Ljubljanska škofija.) Imenovana sta bila za župnijska upravitelja kaplana: Fr. Golmajer na Vrhniko in Martin Jarc na Raki. — Nameščena sta bila kot kaplana: Lavrencij Kos iz tržaške škofije v Zagorju ob Savi in P. Julij Sušnik, franciškan, na Čatežu ob Savi. — Premeščen je bil Maks Stanonik, prefekt v Št. Vidu, za kaplana na Raki. — Župnijski upravitelj na Sv. Gori je Josip Koželj, v Radečah pri Zidanem mostu pa Anton Lovšin, bivši vojni kurat. — Podeljene so župnije: Dolenja vas pri Ribnici Karolu Škulj, kaplanu istotam; Koroška Bela Mateju Zbontar, župniku pri Sv. Križu nad Jesenicami; Železniki Ivanu Noč, kaplanu v Šmarinji; Mekinje Viktorju Čadež, kaplanu v Trziču.

Imenovan je bil za duhovnega svetnika Josip Potokar, župnik v Trziču.

Novi grobovi. V zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano je umrl po dolgi, mukopolni bolezni namestni profesor g. Vladimir Prijatelj. Pokojni je mnogo trpel, a vse

prenašal s pravo vdanostjo kot poseben častilec Marijin in kot vzoren kongreganist. Večna luč na mu svetil! — V Zg. Brnku je umrl 26. junija vpokojeni župnik Matevž Jerab, zlatomašnik. Pred vojsko je nastopil zasluženi pokoj; poprej je pa služboval dolgo vrsto let v št. Janžu na Dolenjskem. Pokojni je bil skromen, a skrben duhovnik, zvest in ljub prijatelj svojim duhovnim tovarišem, zabaven družabnik. Kamor je prišel, so ga bili veseli. Mladim duhovnikom, ki so iskali pri njem sveta, je bil iskreno dober. Ljubil in cenil je osobito naše bivše prve voditelje — politike, ki je zanje rad šel v ogenj. Uživaj večni mir pri ljubem Bogu — blaga duša! — Dne 2. julija se je preselil v večnost gosp. Martin Kranjc, župnik na Sladki gori (Šmarje pri Jelšah). Mir duši! — V Sromljah so izgubili nadvse ljubljenega župnika Štefana Turkusa. Legel je v grob po skrbipolnem življenju. Pogreb je pričal, kako so spoštovali pokojnega gospoda ne le domači, marveč tudi sosedni farani.

Petindvajsetletnico mašništva in dušno-pastirskega delovanja obhajajo in tem letu v ljubljanski škofiji: Fr. Bernik, duhovni svetnik in župnik v Domžalah; Matija Kastelic, župnik v Dolskem; Jernej Klinec, župnik v Javoru; Andrej Krajec, župnik v Kranjski gori; Valentin Marčič, župnik v Mavčičah; Anton Mezeg, župnik v Špitaliču; Ignacij Nadrah, stolni kanonik; Ivan Rihtaršič, župnik pri št. Heleni; Viktor Šega, kurat v Ljubljani; Ivan Štrukelj, župnik v Zg. Tuhinju; Fr. Traven, župnik v Sodražici; Josip Volc, župnik in urednik na Rovih; Josip Vrankar, župnik na Mirni; Fr. Žuzek, župnik na Kopanju. — Zahvalno službo božjo so imeli 22. julija v frančiškanski cerkvi v Kamniku.

Umrla je 28. junija v ljubljanskem uršulinskem samostanu M. Marija Mihaela, rojena Marija Merčon.

Telovo. Res je veliko slabega po naši do-
novini, kar človeka žalosti in bega, praznik presv. Rešnjega Telesa in pa veličastne procesije v proslavo evharističnemu Zveličarju, ki biva med nami, so pa tudi v Ljubljani spričale, da hočemo Slovenci ostati to, kar smo: globokoverni in vdani sinovi in hčere katoliške Cerkve. Je pač ob takih prilikah veliko zgle-
dovanja in radovednosti, ali nasplošno moramo reči, da se občinstvo zelo dostojno obnaša tudi med procesijami. Izjem ne bomo navajali, ker bi nič ne pomagalo; dobe se tudi atki, ki v bližini Najsvetejšega se samo kramljajo, marveč pokriti in s svalčico v ustih žalijo najsvetejša čuvstva pobožnih vernikov. Letos smo v Ljubljani prvokrat čuli vojaško po-

veljevanje v domačem jeziku. Vojaki, ki so šli kot častna straža pred in za Najsvetejšim, so oddali pri vsakem blagoslovu med stolno-župnijsko procesijo častno salvo. Udeležba iz vseh, tudi inteligentnih krogov, je bila zopet številna. Predvsem so se odlikovale kongregacije in pa seveda belooblečena mladina, ki se je pomikala v nepregledni vrsti pred Najsvetejšim. Božji Zveličar naj ohrani v vseh stanovitno evharistično razpoloženje!

Za katoličane v Belemgradu se bo treba bolj pobrigati nego doslej. Njih število že presega 3000, a v tem še niso vštetni razni uradniki in obrtniki, ki so se zadnji čas priselili v mesto. Dušno pastirstvo oskrbuje z veliko vnemo župnik Wagner, ki je obenem katehet vsega katoliškega naraščaja. Vsi ti katoličani pa nimajo druge cerkve, kot samo kapelo prejšnjega avstrijskega poslanštva. Imeli so pa letos katoličani prvokrat javno procesijo sv. Rešnjega Telesa, pri kateri je sodelovala vojaška godba. Prav bi bilo, če bi se začeli nabirati prostovoljni doneski za zidavo novega, dostojnega in primerne katoliškega svetišča v Belemgradu.

Brez ozira je treba grajati, kar nam je v sramoto. Žalostni smo bili, ko je pisatelj Ksaver Meško v »Slovincu« dne 13. julija poročal o divji sirovosti našega slovenskega vojaštva, a veseli, da se je sploh kdo zganil in da je »Slovenec« to zaslužno grajo neotesanosti in grobosti sploh sprejel. To je res, da so med vojaštvom tudi častne izjeme, a podivjanost je dosegla med našimi slov, vojaki take meje, da se je treba resno ustaviti in resno braniti. Poslušajmo, kaj piše Meško: »Kar sem slišal kletvic in najgrših kvant tiste pol urice (med voznjo iz Celovca do Homberga), presega vse, kar sem slišal kdaj v življenju! Najgrše kletvice na Marijo, krucifiksalelujda in vse, kar si more le izmisliti najbolj razbrzdana domišljija, je letelo križem po kupeju... Nič ozirov na sopotnike. Tedaj mi je skoro še ljubši nemški vojak-divjak... Slovenski fant šiba mirnega sopotnika, ki mu je prirojen stud pred kletvico in umazanostjo, tudi ure in ure z najgršimi kletvicami, z najbolj prostaskim govorjenjem. Ali si res domišljuje tako slovensko gobezdalo, da že vsaka ženska, bodisi Slovenka ali Nemka, komaj čaka, da mu pade kar omamljena v naročje? V tem se, sodim, naši fantje pač hudo motijo. Povsod, pri Slovencih in Nemcih so slabe ženske, a več je dobrih. Pa opljujejo taki fantalini vse s svojo gnusobo!

Če kdo, sem jaz ljubil mladino in sem je bil iz srca vesel. Zato sem bil ob tem divjanju tem huje potr. Tem ljudem ni nič svetega:

ne žena, ne dekle, ne vera, ne Marija, ne Bog. Nič. Kleje in pije.

V istem kupeju je sedel mlad srbski vojak, mirno pušil, molčal. »Molim«, s to besedico je ponudil slov. tovarišem duhana za papirčke... Pravijo, da smo v prosveti in organizaciji pred Srbi. Kdaj jih dosežemo v umski in srčni plemenitosti?...

Proslava sv. Cirila in Metoda se je izvršila letos (5. jul.) z večjo iskrenostjo in večjim poudarkom nego druga leta. Kakor je bilo nekoč delovanje sv. slovanskih apostolov ogromne verske, kulturne in politične važnosti, tako upamo, bo češčenje sv. Cirila in Metoda tudi sedaj bolj zblížalo vse Slovane v eno krščansko družino, saj diha iz vsega delovanja naših apostolov duh krščanske ljubezni in edinosti. Za dosego te edinosti bo pripomogla kolikortoliko tudi misel, ki jo je sprožil v Rimu prijatelj Jugoslavije, kardinal Bourne, naj se zida v Belemgradu veliko katoliško svetišče, posvečeno sv. Cirilu in Metodu. Ta cerkev naj bi bil nekak opomin k verskemu edinstvu. Papež Benedikt XV. je to misel odobril, pa so jo odobrili tudi odločilni krogi v Belemgradu. Prapor sv. Cirila in Metoda naj se torej visoko dviga nad Jugoslovani!

Osvoboditve domovine pričakuje še vedno škof Mahnič, ki se nahaja v Fraskati pri Rimu. Poročilo, da je svoboden, ni bilo resnično.

Prostozidarstvo ali framasonstvo je javno nastopilo tudi pri nas. O binkoštnih praznikih so se sešli v Zagrebu zastopniki jugoslovanskega framasonstva ter ustanovili edinstveno skupno ložo Srbov, Hrvatov in Slovencev z imenom »Jugoslavija«. To ime bo torej značilo poleg tega, kar nam je bilo v ponos — tudi ono proticerkveno društvo, ki mu je cilj: odstranitev oltarjev in prestolov. Izražali smo že enkrat bojazen, da se utegne ta protiverska in proticerkvena svetovna organizacija, ki je bila v stari Avstriji prepovedana, ugnezdititi tudi pri nas, kar se je — žal — že uresničilo. Treba bo razglasiti in povedati na vsa usta, kakšne namere ima framasonstvo in da katoličani ne morejo in ne smejo biti člani te zveze, kajti kdor bi pristopil, je s tem že izobčen iz katoliške Cerkve. — Če hočemo izvedeti, kaj je framasonstvo — je dovolj, ako pribijemo, da je zadnje krvavo vojno, kakor so pisali časopisi, povzročilo pravzaprav framasonstvo; in framasoni so tisti, ki nam sedaj v Parizu režejo in kosajo našo slovensko domovino!

Naj bi se res izvršilo... »Naša moč«, list krščansko-socialnega delavstva, je v št. 28. iz-

razila svoje zahteve. Med drugim beremo tudi to-le: Zahtevamo odločilen vpliv starišev na ljudsko šolo; zahtevamo, da časopisi in ljudski govorniki dan na dan uvajajo duha socialne pravičnosti in socialne ljubezni, da kažejo zvezo med vero, moralno in državnim blagostanjem, ter delajo na to, da odpadniki od krščanstva ne bodo določevali katoličanom razmer, se vtikali v njih družine, zakon, vzgojo ter celo na pokopališča.

Prvi zvon iz bronu so po dolgotrajni vojski naročili in tudi dobili Svetotrojičani na Dolenjskem. Zvon je posvečen Mariji, Kraljici miru. Težak je 706 kg.

Nevarnost. Mi Slovenci tako radi posnemamo Čeha, hodimo za njimi, jih proslavljamo zlasti še izza časa prevrata. Prav je. Slovanstvo nas družijo, a družiti nas ne sme napačno umevana svoboda. Od Čehov se je k nam zaneslo sokolstvo, ki spaja v svojih vrstah ljudi — katerim ni kaj prida mari krščanstvo, saj pravi § 4. sokolskih pravil, da je sokolstvo versko indifirentno, t. j., da se za vero ne briga. Telovadbi ne ugovarjamo, če je komu potrebna, a organizacije, ki na račun telovadbe širi versko mlačnost in odtuja je ljudi Cerkvi, ne maramo, morda jo moramo odločno odklanjati.

Morda je uprav sokolstvo doseglo, da je v verskem oziru na Češkem tako žalostno. Nedavno je pisal socialnodemokratski list »Napreje«, napovedujoč versko-kulturni boj tudi pri nas — tako-le: »Na Češkem je svobodomiselnost gibanje v polnem razmahu in narašča v mogočno organizacijo v svobodni republiki. Celo po raznih srednjih šolah je izstopila več kot tretjina dijaštva iz katoliške Cerkve.«

Take razmere bo ustvarilo tudi pri nas sokolstvo, če bodo starši tako nespametni, kratkovidni in slepi, da bodo šli na limanice lepodonečim vabam za sokolstvo.

Razveseljivo je sicer, da se tudi na Češkem obrača na boljše, kar so izpričale zadnje občinske volitve; prepoved bo prišel tudi na Češkem, ako bodo poklicani činitelji na straži.

Zveza služkinj v Celju. V nedeljo, 6. julija popoldne po večernicah, je bilo v Celju v dvorani pri »Belem volu« zborovanje služkinj iz Celja in okolice. Namen zborovanju je bila ustanovitev celjske zveze služkinj. Govoril je dr. Ogrizek.

Grda zlobnost. Po krivdi nekaterih zlikovcev so se splašili konji in se je prevrnil voz, na katerem se je peljal župnik Henrik Povše s čateža pod Zaplazom, ki si je vsled padca hudo poškodoval levo nogo. Prepeljali

10 ga v bolnišnico v Kandiji. Podivjanost domačih »boljševikov«, ki se družijo s tako zlobnostjo, je vse obsodbe vredna. Iz vsega se vidi, kako potrebno bi bilo, da bi mladi ljudje malo bolj brali naše dobre časopise ter iz njih zajemali oliko ter duševno plemenitost.

Iz Gradca. Dne 30. junija t. l. je zapustil naše mesto in se preselil v Ljubljano misijonar g. dr. Alojzij Nastran. Morda skromnemu gospodu ne bo všeč, da se mu na ta način zahvaljujemo za vse dobrote, a dolžnost nam to veleva, saj nam je bil gospod Alojzij res kakor pravi oče. Imel je odprto srce, odprte roke za vsakega. Pomagal je ubogim in trpečim z besedo in dejanjem. Predvsem pa je skrbel za naše duše. Po mnogem prizadevanju nam je vpeljal slovensko božjo službo, pri kateri nam je tri leta vsaj dvakrat na mesec oznanjal v materinščini božjo besedo. Kot vestnega spovednika in dušnega voditelja se je poslužil dobri Pastir, da je zadel marsikatero izgubljeno ovčico na svoje rame. Žalostna, potrta in obupana srca so našla v njegovi spovednici tolažbo in moč. Ni čuda, da je bila spovednica izredno oblegana. Slovenci in Nemci so se gnetli ob njej. Ob tej občutni izgubi ne moremo drugega, kot klicati: Bog plačaj! Bog plačaj! Slovenci v Gradcu.

Iz Metlike (od Treh Far). V nedeljo, dne 1. junija, je imel tretji red svoj občni zbor. Voditelj III. reda P. Pavel, ki z apostolsko gorečnostjo poživlja tretjeredniško življenje v Belokrajini, je pri jutranjem opravilu v župni cerkvi tretjerednike vzpodbujal k izpolnjevanju redovnih pravil. Pri Treh Farah je imel prvo opravilo v stranski cerkvi č. g. Nemanič, slovesno opravilo pa g. dekan Učak. V času primernih propovedi je proslavljal sv. Frančiška kot vzor evangelijskega uboštva in ga stavil za zgled naši mladini, ki tako zelo hlepi po ničemurnostih in svetnih nasladah. Slovesna sv. maša pred Najsvetejšim se je opravila v nemalo vzpodbudo vernikov, ki imajo veliko veselje nad slovesnimi cerkvenimi obredi. Popoldne se je opravila ura molitve pred Najsvetejšim, na kar je č. g. P. Pavel pojasnjeval poslušalcem boj sovražnikov zoper vero, Cerkev in duhovščino in kazal tretjerednikom najuspešnejše orožje: pokorščino do sv. Cerkve in spoštovanje duhovščine. Nato se je razvila veličastna procesija. Naprej so korakali tretjeredniki s križem, za njimi mladina iz Marijine družbe z zastavo, nato je sledilo osem duhovnikov, ki so prepevali lavretanske litanije. Sprevod, ki se je pomikal po polju do kolodvoza pri Rosalnicah, je bil veličasten in slovesna manifestacija globoke verske zavesti. Na tisoče broječa

množica vernikov in tretjerednikov je pobožno molila sv. rožni v. nec. Slovesnost se je zaključila z zahvalno pesmijo, ki bo gotovo zelo povzdignila versko zavest v Belokrajini. — Želeti je le, da bi se takega sijajnega izraza verske probeude bolj udeleževali tudi sosednji Hrvatje, kajti pri njih katoliška zavest še precej spi, glede verskih družb in mladeniških organizacij bi bilo želeti več ognja. Kako bi bilo krasno, ako bi se na tako slavnem božjepotnem kraju, kakor so Tri Fare, ob železniški progi, na meji med Slovenci in Hrvati, prirejali skupni sestanki orlovske organizacije in mladeniških Marijinih družb, kjer bi se slovenski in hrvatski mladeniči navduševali za »krst častni in slobodu zlatnu«, za zedinjenje razkolne brače, za skupni gospodarski napredek in prosveto, in tako prepojeni s katoliškimi idejami izvrševali pravo apostolsko delo na Balkanu. Kje je lepša prilika kakor pri Treh Farah za poživljanje verskega pokreta in misijonstva na Balkanu? Zgodovina Treh Far je v najtesnejši zvezi z razširjanjem in preganjanjem krščanstva med Jugoslovani, osobito v Bosni. Apostolstvo sv. Cirila in Metoda bi krepko napredovalo pod zavetjem preblažene Device Marije, ki ima tu tri cerkve posvečene: Brezmadežnega Spočetja, Ecce homo in žalostne Matere božje. Kraljica miru bi obilno razlivala svoje milosti na skupno katoliško domovino Slovencev in Hrvatov.

Rajhenburg ob Savi. Kakor vsako leto se je tudi letos obhajala zelo slovesno tridnevna pobožnost na čast naši Lurški Mariji. Začela se je pod vodstvom čč. gg. misijonarjev dne 30. junija, končala se je 2. julija s slovesno sv. mašo, petimi litanijami in zahvalno pesmijo. Akoravno se je ta pobožnost vršila v najbolj neugodnem času, ko imajo ljudje največ dela, se je vendar sijajno obnesla. Te milostipolne dneve so ljudje nekako pozabili na svoje delo in prihтели od blizu in daleč k svoji ljubi Materi, k Lurški Mariji. Okoli 2500 vernikov je prejelo v teh dneh sv. zakramente. Vsak udeleženeec je bil posebno do srca ganjen zlasti v torek zvečer in ob sklepu te pobožnosti. Pri oltarju Lurške Marije so se prepevale Lavretanske litanije in tisočera množica je pojoč ponavljala milo prošnjo: »prosi za nas!« Pokrepčani na duši so šli verniki na svoj dom; vsak pa je tudi nesel v svojem srcu trdni sklep, da se hoče vsako leto udeležiti te lepe pobožnosti na čast svoji ljubi Materi.

Prihova. Dve leti smo že čakali na slovesno posvečenje posameznih družin presv. Srcu Jezusovemu. Edini vzrok čakanja je bilo pomanjkanje v vojnem času potrebnih podob.

ali kipov; a sedaj se jih je nekaj dobilo. Pretekli mesec, ki je posebno posvečen presv. Srcu Jezusovemu, se je posvetilo v naši fari 21 družin s 132 udi. Oglašajo se vedno še novi. Posvečenje se izvršuje v vsaki hiši najslavesneje, ker se verniki zavedajo, da se z vladanjem Srca Jezusovega v hiši začne nova doba za družino. Stanovanja so nenavadno lepo okrašena in slovesnost napravi pri vseh udih najlepši vtis. Naj bi se polagoma vpeljalo to posvečenje v vsaki hiši po obširni Jugoslaviji. Blagoslov božji ne bo izostal.

Marijine družbe.

Stari trg pri Ložu. V dekliški Marijini družbi so se ustanovili tri odseki: 1. Misijonski odsek. Njegov delokrog: apostolstvo sv. Cirila in Metoda in nabirke za misijone. Razprodaja misijonskih knjig in listov. Vzbujanje zanimanja, poklica in zmisla za misijone. Doslej se je nabralo 236 K 62 vin. 2. Evharistični odsek, ki ima tri oddelke. Prvi skrbi za to, da se družbeno in splošno češčenje lepo vrši. — Drugi pospešuje pogostno in zadostilno sv. obhajilo. Ima več stopenj. V prvi prejemajo članice sv. obhajilo vsak prvi petek ali nedeljo; v drugi vsak Marijin praznik; v tretji dvakrat, trikrat ali večkrat v mesecu; v četrti vsak dan in sicer po redu, kakor določi načelnica. Ta odsek se trudi tudi, da bi se pomnožilo sv. obhajilo v družinah in župniji. Vrhtega skrbi za božja pota, duhovne vaje in druge pobožnosti. Tretji oddelek ima brigo za olupšavo cerkve, oltarjev v župni cerkvi in v podružnicah. Preskrbuje in izdeluje tudi cerkveno perilo in obleko. Pospešuje razširjanje bratovščine sv. Rešnjega Telesa in pobira letnino. 3. Družba sv. Elizabete. Odbor je vzet iz družbe in III. reda. Ima v razvidnosti ubožce, zbira za nje in jih oskrbuje. Bog daj temu započetemu delu svoj blagoslov! Družbine članice pa vrlo delujte, vsaka brez izjeme na svojem mestu. Veliko zasluženje si boste nabrale. Koncem leta bo vsak odsek napravil račun, ki ga bomo skrbno shranili, pa tudi objavili.

Semič. »Bogoljub« je v junijevi številki prinesel dopis iz Semiča. Dopis se glede iger dotika dvojnega: iger z mešanimi vlogami in iger sploh v Marijini družbi. Glede iger z mešanimi vlogami je gotovo pravilno, naj bi takih družbenke ne pospeševale, kjer to le razmere dopuščajo, ker je to po navodilih škofovih. Saj Marijine družbe morajo biti zgled vdanosti in pokorščine do nadpastirja, razen tega govori v naših razmerah zoper nje še mnogo drugih razlogov. — Glede splošnosti je pa dopis

zoper vsake igre, kar je gotovo napačno in le izraz naziranja nekaterih starih ljudi, ki ne umevajo časovnih potreb, in takih, ki mislijo, da jim igre pobožnost prepoveduje. Tem velja: drugi časi, druge potrebe. Kakor Belokranjci pri nas ne nosijo več splošno brclana in bregoš, ker so se razmere spremenile, tako zahteva naš čas tudi za izobrazbo in ohranitev vere in nramnega življenja drugih sredstev kot pred petdesetimi leti. Saj so igre potrebne tudi kot protiutež proti delu nasprotnikov, pa tudi iz mnogih drugih razlogov. Pojdimo s časom naprej! — Seveda pa morajo biti igre vedno dostojne, pod pravim vodstvom in v prave namene. Igre, ki so bile pri nas v par hišah, so žal imele vse druge namene kot zgoraj omenjeni, zato moramo obsojati take, ne pa iger sploh. Obhajila pa igre nič ne ovirajo, zato veljaj glede obojega: prvo storite, drugega pa ne opustite!

Dole pri Litiji. Naša dekliška Marijina družba prav dobro napreduje. Imamo redno mesečne shode, pri katerih dobimo potrebnih naukov in navodil za pravo življenje Marijinega otroka. Pospešuje se posebno prejem sv. zakramentov in petje. Letos obhaja naša družba 20 letnico obstanka. V spomin in proslavo tega jubileja smo dne 21. junija pohitele na božjo pot na Zaplaz. Dne 25. maja je bilo nanovo slovesno sprejetih 14 deklet, v mladeniško kongregacijo pa 7 fantov. Sedaj šteje dekl. Mar. družba 350 članic. Veselo znamenje je tudi, da se je začela mladeniška Marijina družba lepo razvijati. Bog blagoslovi trud skrbnega g. voditelja.

Celje. Tukajšnja dekliška Marijina družba je sklenila, da pohiti v tem letu k Materi božji na Svetino, da se ji pokloni in izprosi nadaljnega njenega varstva. Nad 1200 družbenic se je bilo zbralo na prijaznem Marijinem hribu na Svetini. Celjski Marijini družbi pa so se pridružili dekliške družbe iz Žalca, Vojnika, Teharjev, Laškega, Sv. Ruperta nad Laškim, celo iz Loke pri Zidanem mostu. Četrt ure pred Marijinim svetiščem se je strnila dekliška Marijina četa v veličastno procesijo, glasno moleča in prepevajoča Mariji čast in slavo. Pred okrašenim slavolokom pri Marijinem svetišču nas je pričakovala z g. župnikom na čelu domača Marijina družba z Marijino podobo in družbeno zastavo. Potem se je pomikala dolga procesija, spremljana od 9 duhovnikov, proti Marijini cerkvi. Ob desetih se je vršilo cerkveno opravilo. Vlč. g. Janez Zdravljčič, misijonar od Sv. Jožefa pri Celju, je govoril zbranim družbenikom o sreči Marijinega otroka in opravil ž njimi posvetilne molitve po načinu blaž. Grinjona; zatem je

opravi za navzoče družbeno sv. mašo celjski vikar. Po polurnem odmoru se je vršilo deklislo zborovanje. Po kratkih uvodnih besedah so nastopale kot govornice družbenice, govornice zbrani množici besede polne ljubezni in navdušenja. Nastopile so: Resnik Anica (Celje), Mirnik Francka (Celje), Samec Anica (Celje), Kovač Cilka, Perc Nežka, obe iz Celja; nadalje iz Žalca, Petrovič, Vojnika, Teharjev in drugod. Vmes pa je kaj lepo prepeval pevski zbor celjske Marijine družbe razne narodne pesmi. Navdušeni govori družbenic so nas znova potrdile v prepričanju, da so dekleta-družbenice ne le najčednostnejša dekleta, da so tudi najizobrazenejša po naših župnijah. S krasnim govorom »o pravi svobodi« je nastopil ob koncu vlč. g. dr. Jeraj iz Žalca. Ob treh je bil blagoslov v cerkvi in zatem govor celjskega vikarja o zvestobi Marijinih hčera. Z gñljivo pesmico: »Vse prepeva...« smo se nato poslovili.

V Dragatušu smo letos prav slovesno praznovali 15 letnico, kar je bila tu ustanovljena Marijina družba. Od 13. do 17. maja t. l. je imel duhovne vaje za dekleta č. g. misijonar Gregorij Flis. Na binkoštno nedeljo in ponedeljek so pa dekleta vprizorile igro »Dve materi« z namečkom »Venčarica«. Pred igro je prednica deklislo Marijine družbe prav lepo deklamirala pesem, ki jo je navlašč za to slovesnost zložila soproga tukajšnjega nadučitelja, gospa Felicita Potokar. — Dne 1. junija t. l. je bilo v družbo sprejetih 27 deklislo. Bog daj družbi svoj blagoslov, Marija naj ji pa izprosi milost, da ne bi dekleta nikoli pozabile onih lepih nauk, ki so jih slišale za časa duhovnih vaj!

S Fare pri Kostelu. Agitacija za družbeno glasilo »Bogoljub« ni bila zaman. Vkljub površani naročnini se je več deklislo nanovo priglasilo. Z velikim zanimanjem pričakujejo vsake nove številke. Vsled poziva škofijskega društva za varstvo sirot je nabrala družba doslej 150 K. — Nekoliko težavneje gre z odseki, a vendar upamo, da družabnice tudi teh ne bodo prezrle, ker ravno po odsekih se razvije največ življenja. — Skoro 10 let je že, odkar je nastopila družba s prvo in zadnjo gledališko predstavo. Letos se je pa zopet ojunčila in priredila o Binkoštih zgodovinsko igro s petjem: »Junaške Blejke«.

Železniki. Sporočamo, da se je od nas poslovil dosedanj g. voditelj V. Marčič. Ob slovesu menda ni ostalo nobeno oko suho. Blagemu gospodu kličemo iz dna srca; Bog plačaj stotero ves trud in lepe nauke, ki smo jih prejimali tekom deset let. Povračati hočemo z molitvijo in s sv. ophajilom. — Letos

je tukajšnja deklislo Marijina družba postala večkrat botrca ubogim zamorčekom. Nabirale smo po svojih močeh. Zadnji dan majnika je bil izlet k naši ljubi Gospej v Davčo, kjer smo imele sv. mašo za družbo.

Spominjajte se umrlih!

Matilda Dornik, Marija Vrbek, Šmartno na Pohorju. — Marija Miklavc, Mar. Nazaret. — Ana Kristan, Češča vas-Prečina. — Ivana Fertin, Breznica.

Ivana Merhar in Julijana Tanko iz Dolenje vasi pri Ribnici; Jakob Meršol, Marija Tokavec, Marija Celarec iz Tržiča.

Razno.

Zadnji — prvi. Med naravoslovci si je pridobil zgodovinsko slavo Newton, ki je prvi razlagal zakone privlačnosti. Kot šolar je sedel v nižjih razredih med zadnjimi. Z vztrajnostjo in pridnostjo se je pa prikopal naprej in postal učenjak. Kljub temu je pa ostal veren mož vse svoje življenje. Temeljito znanje vodi k Bogu, domišljavost in površna veda pa od Boga — v nesrečo!

Kdor je modrejši... V neki družbi so se prerekali, kdo mora poprej dati besedo in roko za spravo, mož ali žena, ki sta se sporekla in sprla? — Mnenja se niso vjemala. Žene so trdile, da bi moral to najprej mož storiti; moške so bili drugačne sodbe. Zdaj poseže vmes stara mati, ki je doslej molče poslušala pogovore navzoče družbe in pravi: »Otroci, ali naj jaz razsodim? Zmerom sem rekla tako, da je tisti najprej zopet prijazen, ki ima več razuma.«

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neki mladenič, da bi dobil kako primerno službo. — Neka zelo bolna Marijina družbenica. — I. K. za pravo pobožnost, vredno prejetje sv. zakramentov in za ljubo zdravje. — Neka oseba, da bi premagala hude skušnjave zoper čistost ter ostala stanovitna v spolnemanju božje volje do konca. — Dve družini, v katerih vlada razdor, da bi ju zopet združila krščanska ljubezen. — Neka oseba za srečen izid v neki pravdi. — Vse še neuslišane prošnje.

ZAHVALE:

Zahvaljujejo se: A. D. sv. Tereziji od deteta Jezusa za rešitev neke osebe iz smrtne nevarnosti. — M. Rafaela, uršulinka, Mariji Pomočnici na Brezjah, sv. Angeli, bl. Gabri-

jele, sv. Tereziji karmeličanki, sv. Valentinu in drugim sv. priprošnjikom za srečno prestano operacijo. — M. Molk Materi božji in sv. Antonu Pad. za odvrnjenje hude bolezni od družine ter za srečo in zdravje pri živini. M. B. presv. Srcu Jezusovemu in majniški Kraljici za uslišane prošnje po opravljeni devetdnevnic. — M. P. iz Vrbja pri žalcu Lurški Materi božji za ozdravljenje nevarne bolezni in za tolažbo in rešitev iz dušnih bridkosti. — M. D. sv. Jožefu za večkratno uslišanje. — Ivica Drobnič sv. Antonu Pad. za večkratno uslišanje v stiskah ina potrebah. — Neža Sevnik presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter sv. Družini za rešitev njenega moža.

Dobre knjige.

M. Elizabeta O. S. Urs., Cvetje na poti življenja. Pravkar je izšla nova knjiga M. Elizabete: »Cvetje na poti življenja.« Pesnica v uvodnih besedah sama pove, da poklanja v nji slovenskemu ljudstvu »šopek slavnostnih deklamacij, srčnih želj in blagih čestitk ob slavnostih, godovih in spominskih dneh.« Vsebinska porazdelba knjige je sledeča: 1. Nebeški Materi. Deklamacije, primerne posebno za Marijine družbe. — 2. Božični cvetovi. Deklamacije za božične prireditve. — 3. Cvetje hvaležnosti in prijateljstva. Godovne in druge čestitke. — 4. Pozdravi. Pozdravi cerkvenim dostojanstvenikom, novomašnikom in jubilanom. — 5. Spominski listi. Stihi za spomske knjige. — 6. Krizanteme. Nagrobni napisi. — 7. Kite cvetja. Daljše pesnitve, med drugimi »Jezusček med cvetjem«. Igra s petjem za Marijine Vrtce. »Osem blagrov.« Za štiri- ali triglasni ženski zbor, uglasbila M. Eleonora O. S. Urs.

Knjiga je prva te vrste v našem slovstvu. Z veseljem jo bodo pozdravili vsi, ki si žele priličnih pesnitev v poljudno domači in vendar umetniško lepi obliki. Predvsem pa bo dobrodošla tudi voditeljem Marijinih družb, Marijinih Vrtcev in sličnih društev. Cena mehko vezani knjigi je 8 K, po pošti 8 K 50 vin. Naroča se v uršulinskem samostanu v Ljubljani.

»Bog med nami«. »Bogoljub« je že parkrat priporočal molitvenik, »Bog med nami«. Da, vreden je priporočila. Iz lastne skušnje ga tudi jaz prav toplo priporočam zlasti onim pobožnim dušam, ki bi rade goreče molile, častile in spoznavale Jezusa v presveti Evharištiji, in vam, dekleta iz Marijinih družb, ki želite poleg svoje nebeške Matere ljubiti in častiti Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu, sezite z veseljem po tej prekrasni knjižici!

Gotovo vam bo mnogo pripomogla k pravemu češčenju. Knjižica v sedanjih razmerah ni ravno draga. Stane s poštnino vred nekaj čez 6 K. Zato bodi še enkrat vsem prav toplo priporočena. M. Bonač.

Darovi.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Križanska dekl. Mar. družba za apostolski dom, 200 K; neimenovan, 7 K; Sv. Jožef, Celje, 20 K; II. Mar. kongr. v zavodu sv. Stanislava, 59 K 25 vin.; župni urad Duplje, 10 K; župni urad Stopiče, 125 K; Vinko Zor, kaplan, 20 K; dr. Jos. Marinko, 25 K; ljubljanski bogoslovci, 150 K; župnija sv. Jakoba v Ljubljani, 100 K; Nikolaj Stazinski, župnik, 10 K; Marijana Vrhovec, 4 K; neimenovana, 20 K; Franc Vovko, župnik, 40 K; II. Mar. kongr. pri uršulinkah, 48 K; zunanja meščanska šola pri uršulinkah, 167 K 50 vin.

Za misijonsko zvezo ali Misijonišče. A. Utemeljitelji: 19. Neimenovana, Sv. Helena, 1000 K; 20. vlč. g. Ivan Šašel, župnik, Adlešici, 1000 K; 21. deklška Mar. družba, Vojnik pri Celju, 1310 K; 22. † Marija Vukšinič, Metlika, (zapuščina), 1000 K; 23. neimenovan, Metlika, (drugič), 1000 K; 24. neimenovana, Naklo pri Kranju, (vojno posojilo), 1000 K; 25. neimenovana, Dramlje, Štajersko, (vojno posojilo), 1000 K. — B. Ustanovniki: 166. Neimenovan, Ljubljana, 200 K; 167. Pevski zbor, Sv. Križ pri Slatini, 200 K; 168. deklška Mar. družba, Sv. Križ pri Slatini, 200 K; 169. deklška Mar. družba, Sv. Helena, 200 K; 170. deklška Mar. družba, Homec, 200 K; 171. družina Forte, Zagorje, 200 K; 172. Simon Marija, Vrhnika, 200 K; 173. Arh Rozala, Srednja vas v Bohinju, 200 K; 174. Porenta Mina, Srednja vas v Bohinju, 200 K; 175. deklška Mar. družba, Dobropolje, 200 K. — C. Po preč. g. Antonu Zorko, C. M., Sv. Jožef nad Celjem, 113 K; M. in I., Sv. Tomaž pri Ormožu, 100 K; neimenovana, Ljubljana, 100 K; Anton Valentinčič, Strnišče, 100 K; Amalija Komanova, v spomin † Ernesta Mlakarja, 60 K; deklška Mar. družba, Studenec pri Krškem, 49 K; Terezija Koprivec, Domžale, 40 K; Apolonija Rozman, Sv. Peter v Savinjski dolini, 40 K; vlč. g. Knavs, dekan, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, 20 K; B. K., 10 K; Marija Lipovšek, 10 K; neimenovana, Ljubljana, 10 K; Ana Pušnik, Laporje, 10 K; Marija Plansteiner, 6 K; neimenovan v zahvalo, 4 K.

Za najpotrebneše misijone: Neimenovana, Podreče, 50 K.

Za afrikanske misijone: B K., za odkup dveh dečkov, ime: Franc in Anton, 50 K.

Za Vincencijev dom: Dve osebi, 25 K; neimenovan, 20 K.

Za misijone: Neimenovana, 30 K.

Za vzgojo poganjskih misijonarjev: Neimen., 60 K.

Za apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Neimenovana, Novo mesto, 10 K.

Za odkup zamorskih otrok: Po g. Kamensku, nabrano na gostiji Šket, 103 K.

Za kruh sv. Antona: Terezija Poš, Nasova, 30 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Župnija Goriče, 50 K; g. beneficiat Fr. Majdič, 10 K; Marijina družba v Žalini, 140 K; Dekl. Mar. družba pri sv. Jakobu v Ljubljani, 207 K 10 v; neimenovani, 12 K 50 v; Dekl. Mar. družba v Stari Loki, 50 K; župni urad Krka, 50 K.



Katoličani in misijoni.

(Dalje.)

Fetišizem.

Do sedaj smo na kratko pregledali glavne vere omikanih azijskih narodov. Če pa hočemo še pogledati razne vere divjih neomikanih narodov (črnih zamorcev, rdečih Indijancev itd.), najdemo tako zmedo o Bogu, o duši, o grehu, da ne pridemo nikamor. Zato navadno učenjaki vse te čudne, zmedene vere divjakov razdeljujejo v tri skupine, ki jih imenujejo fetišizem, totemizem in animizem. Pogledajmo vsako vero nekoliko, da vidimo, v kakšni revščini živi toliko milijonov ljudi!

Fetišisti molijo vse mogoče stvari. Če kakí stvari mislijo, da je v nji duh, bog skrit, pa jo molijo, naj bo potem kak kamen, korenina, posoda, pero, kos lesa, školjka, pisano blago, zob kake živali, koža kake kače, škatlja, star meč itd., vse jim je dobro. Tako stvar potem imenujejo »fetiš« in jo skrbno varujejo, častijo, molijo, prosijo, da bi jim pomagala za to ali ono priliko itd. Fetišem na čast napravijo ali male templje ali posebne kočice, kjer jih imajo spravljene; nekatere nosijo vedno okoli vratu, nekatere pa le na daljšo pot s seboj vzamejo.

To vero imajo zlasti zamorci, ki zraven teh malikov tudi časte razne duhove, prednike, sonce, luna itd. Le malo pojma imajo o nekem višjem pravem Bogu.

Duhovniki, imenujejo se tudi »zdravniki«, prinašajo malikom darove, prerokujejo, delajo dež in lepo vreme, zdravijo bolezní in poiščejo tistega, ki je kake bolezní kriv (zamorci namreč mislijo, da

smrt in bolezen ne prideta sami od sebe, ampak jih kdo pričara). Če koga osumijo, da je kriv bolezní, mora narediti preskušnjo: piti mora strup; če strup ven vrže, je nedolžen, če ne, je kriv. Da na ta način veliko nedolžnih umrje, je gotovo.

V več krajih je kralj ali glavar tudi obenem duhovnik in čarovnik; zamorci ga lepo in natančno ubogajo vse, kar jim reče. Včasih so tudi ljudi morili malikom na čast, zlasti kadar je prišla kaka velika nesreča v deželo.

Totemizem.

Fetišizmu podobna vera je totemizem. Fetišisti molijo posamezne malike (živali ali reči), totemisti pa cele enake vrste skupaj, n. pr. eden vse leve, drugi vse lisice, tretji vse bele medvede itd. Totemist misli, da je v nekem sorodstvu z vsemi tistimi rečmi, ki so njegove vrste bogovi. Totemist tudi misli, da izhaja njegov rod od tiste živali, tista žival je njegov varuh in prijatelj in je ne sme umoriti. Njeno podobo nosijo v grbu in po nji se imenujejo. To vero imajo posebno Indijanci v severni Ameriki; nekoliko tudi zamorci v Afriki in divjaki avstralskih otokov.

Animizem.

Tretja podobna vera divjakov je animizem. Animisti verujejo v duhove. Cel svet, mislijo, je poln duhov, dobrih in slabih. Vsak človek ima posebnega duha, varuha. Tega si mora šele izbrati, ko doraste, s strogim postom in trpinčenjem samega sebe. Tudi bolezní niso nič drugega, kot neki slab duh je obsedel človeka; tedaj

ga je pa treba pregnati iz človeka. Pokličejo čarovnika, in ko mu obljubijo veliko plačilo, začne ta preganjati hudega duha iz človeka; včasih se zamakne, tedaj se lahko pogovarja z duhovi in jih prepodi. Mislijo, da duhovi tudi prebivajo na solncu, luni, zvezdah, v hribih, rekah itd. — Včasih si duhovi izberejo kakega kralja, duhovnika, bolnika, mrliča itd. za svojega, da v njem prebivajo. Tak se potem imenuje »tabu« = zelo zaznamovan), postane svet in se ga ne sme nihče dotakniti; kdor bi mu storil kaj žalega, bi bil precej kaznovan s smrtjo. — Pri daritvah neredko koljejo tudi ljudi in uganjajo vsakovrstno nečistost.

Razume se, kako veseli morajo biti misijonarji, če morejo veliko teh revežev rešiti in jim dati pravo sv. vero. Pomagajmo jim!

Turška vera.

Začetnik turške vere je Mohamed (umrl leta 632. po Kr.). Ta vera zapoveduje brati svete knjige »koran«, večkrat se očiščevati, postiti se in enkrat romati na grob Mohamedov v Meko. Človek postane čist, če si umije glavo, roke, noge, ali če se ves skoplje; če ni vode, se lahko umije s peskom ali prahom. Turki — mohamedanci zelo radi molijo. Postijo se cel mesec »ramadan« zelo strogo; cel dan, od zore do mraka ne smejo ničesar zavžiti, tudi ne kaditi ali nosljati, kar je Turku posebno hudo. Zato pa si ponoči potem več privošči, kar je podnevi zamudil. Veliko postav je vzela turška vera od Judov, tako n. pr. ne smejo Turki vina piti, srečolova

igrati, svinjskega mesa jesti, obresti zahtevati in vedeževati. Turki mislijo, da je Mohamed tudi čudeže delal, čeprav sam pravi v koranu (sura 29, 49), da jih ni. Turki pravijo, da se je dal preprostiti in je nekoč luno razbil na dva krajca; en krajec je potem pustil skozi svoj rokav iti in ko je ven prišel, je spet oba krajca združil v polno luno.

Z največjo odločnostjo se te vere oklepajo zamorci. Število mohamedancev cenijo na 200 milijonov. Te vere se zato ljudje raje oklepajo, ker uči, da je samo en Bog »Alah« in Mohamed je njegov prerok. Tudi nima ta vera strogih predpisov za življenje, tako da ugaja človeškim strastem: dovoljčno je imeti sužnje; vsak mož sme imeti štiri glavne in kolikor hoče postranskih žen (Mohamed jih je imel 16, turški cesar nad 400); kolikor več ima kdo žen, tembolj je imeniten.

Turška vera se zelo hitro širi, zlasti po Afriki in Indiji, in je zelo velika nevarnost za katoliške misijone (glej Mis. kalendar 1918, str. 62/3). Kdor bo bolj uren in bolj delaven, bo več dosegel; če zamudimo, lahko zelo veliko izgubimo. Katoličani! zavedajmo se te naše naloge in odgovornosti!

(Dalje.)

Apostolsko misijonišče. Apostolstvo sv. Cirila in Metoda bo v Sloveniji zgradilo zavod za vzgojo apostolov cerkvenega zedinjenja. Darovi v ta namen naj se pošiljajo na naslov: Apostolstvo sv. Cirila in Metoda pod zavetjem bl. Device Marije v Ljubljani.

Ne pozabite Misijonske zveze in njene mašne družbe! Darovi za Misijonsko zvezo so zelo izostali in novi udje mašne družbe se le malo priglajajo. Gorečnost Vaša za misijone naj ne poneha!

Sprejemajo se samo pravilno in čedno pisani spisi.

kjer je bila določena nedelja za porcijunkulski odpustek, se isti dobi od danes popoldne pa jutri do polnoči. Pogoji kakor 1. in 2. avgusta.

3. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

4. Ponedeljek. Sv. Dominik. Popolni odpustek vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne.

7. Četrtek, prvi v mesecu. Sv. Kajetan. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom škapularske bratovščine karmelske Matere božje; d) istim kakor 4. dan.

12. Torek. Sv. Klara. Popolni odpustek istim kakor 4. dan. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

15. Petek. Veliki šmaren. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; g) udom bratovščine za uboge duše v vicah; h) Marijinim družbam; i) udom družbe krščanskih družin; j) udom škapularske bratovščine karmelske Matere božje; k) tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni; istim vesoljna odveza.

16. Sobota. Sv. Joahim. Popolni odpustek udom škapularske bratovščine karmelske Matere božje.

17. Nedelja. Sv. Rok. Popolni odpustek istim kakor 4. dan.

19. Torek. Sv. Ludovik, škof. Popolni odpustek istim kakor 4. dan.

22. Petek. Marijino sedmero veselje in prečisto Srce. Popolni odpustek: a) udom škapularske bratovščine karmelske Matere božje; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan; c) istim kakor 4. dan. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

24. Nedelja. Sv. Jernej. Popolni odpustek udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjenje sv. vere in po namenu sv. očeta.

25. Ponedeljek. Sv. Ludovik, kralj. Popolni odpustek istim kakor 4. dan. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

28. Četrtek. Sv. Avguštin. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

31. Nedelja, zadnja v mesecu. Angelska. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec. — Kjer se obhaja danes praznik angelov varihov, popolni odpustek: a) udom »Dejanja sv. Detinstva«, če molijo za njega razširjanje; b) udom bratovščine sv. Družine; c) tretjerednikom kakor 15. dan.

Darovi.

Upravništvu »Bogoljuba« so od 1. do 30. junija došli darovi:

Za odkup poganskih otrok: Marija Hudovernik, Dovje, (za dečka: Anton Pad.) 25 K; Amalija Golf, Srednja vas v Boh., (za deklico: Marija) 25 K; Minka Blaznik, Dolenja vas, (za dečka: Janez) 30 K; Marija Jurkovič, (za dečka: Kalicijan) 25 K; Antonija Demšar, Martin vrh, (za deklico: Alojzija) 25 K; Alojzija Zupan iz Dobra, (za dečka: Alojzij) 60 K.

Za kruh sv. Antona: Antonija Golf, Srednja vas v Boh., 10 K 10 vin; Ivana Kranjc, Kožljek, 12 K; M. Molk 4 K; Jernej Mali, Bukovce, 5 K; neimenovana iz Gorič, 30 K; Jan Bider, Rečica v Sav. dolini, 12 K; neimenovana 2 K.*

Za misijone: Župni urad v Šmarjeti, 10 K.

Za afrikanske misijone: Zapuščina † Antonije Hrastnik, št. Rupert nad Laškim, 60 K; Jožef Bezgovšek, št. Rupert nad Laškim, 10 K.

Za najpotrebnejše misijone: Marijina družba v Novi Oselici, 20 K; Smrtnik iz Horjula, 4 K.

Za Misijonišče: Peter Resman, Begunje pri Lescah, 20 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Karol Zajc, kurat, Števan, 150 K.

Za Patronat sv. Vincencija: Karol Zajc, kurat, Števan, 200 K.

Za bratovščino sv. Reš. Telesa: Župni urad v Adlešičah, 70 K.

Za cerkev na Sv. Višarjah: Jožefa Pirc, Vače, 10 K.

Za cerkev sv. Jožeta v Ljubljani: Ivana Kranjc, Kožljek, 6 K.

Za oslepele slovenske vojake: Župni urad v Šmarjeti, 5 K; zbirka šolskih otrok v Motniku, 7 K 42 vin.

Drugi darovi:

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali gg. voditelji: Karel Zajc, kurat, Matenjavas, 60 K; Jakob Omahna, župnik, Osilnica, 54 K; Viktor Čadež, župnik mekinjski, za Tržič, (II. zbirka) 200 K; Janko Borštnar, župnik, Peče, 18 K; Janez Mikuž, župnik v Sorici, 75 K; Fr. Miglič, organist, Sv. Križ pri Litiji, 50 K; Mat. Vilfan, katehet na zunanji uršulinski šoli v Ljubljani, 455 K.

Bogoljuba v vsako slovensko krščansko hišo!

Hčere dobrih družin

katere imajo samostanski poklic in se hočejo posvetiti božjemu Srcu Jezusovemu ter vzgoji ubogih zapuščenih otrok v misijonu v tu- in inozemstvu, se sprejmejo v karmeličanski samostan pod naslovom:

**Karmeličanke božjega Srca Jezusovega
Zagreb, Zaverska cesta 31, Hrvatsko.**





10 vinarjev

za dopisnico Vas stane moj cenik, ki se Vam pošlje na zahtevo zastonj. C. in kr. dvorni založnik **JAN KONRAD**, razpošiljalnica, Brůx št. 1994, Češko. — I. britev iz srebro-jekla K 7.—, 9.—, 11.—. Varnostni brivski aparati ponikljani K 7-50, dvorezna rezervna rezla tuc. 12 K, lase- in brado-strižniki K 26.—, 28.—. Pošilja se po povzetju ali predplačilu. Zamena dovoljena : : : ali denar nazaj. : : :

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

 **3%** 

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 3 krone na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadržnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1918 nad 40 milijonov kron.

„Ljudska posojilnica“ stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.